

Jaarverslag 2023

PCBO Leiderdorp

Eigentijds en vertrouwd!

Jaarverslag 2023

Stichting PCBO Leiderdorp

Kastanjelaan 6

2351 ND Leiderdorp

071-5425503

administratie@pcboleiderdorp.nl

www.pcboleiderdorp.nl

Inhoudsopgave

I	Bestuursverslag	4
	Instellingsgegevens	4
1.	Voorwoord	5
2.	Samenvatting	6
3.	Verslag van de raad van toezicht	7
4.	Verslag Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad	11
5.	Doelstelling, missie, governance	13
5.1	Doelstellingen	13
5.2	Missie en visie	13
5.3	Governance	14
5.3.1	Nevenfuncties college van bestuur	15
5.3.2	Horizontale dialoog	15
5.3.3	Juridische structuur	16
6.	Maatschappelijke thema's	17
6.1	Nationaal Programma Onderwijs	17
6.2	Allocatie van middelen	18
6.3	Strategisch personeelsbeleid	19
6.4	Passend onderwijs en onderwijsachterstanden	20
6.5	Sociale veiligheid	20
7.	Personeel en organisatie	22
7.1	Personeelssamenstelling	22
7.2	Ziekteverzuim	23
7.3	Vervanging, uitkeringen na ontslag	24
7.4	Professionalisering en begeleiding starters	24
8.	Huisvesting en bedrijfsvoering	26
8.1	Schoolgebouwen	26
8.2	Duurzaamheid	27
8.3	Administratieve organisatie	27
8.4	Privacy	28
9.	Onderwijs	29
9.1	Ontwikkeling	29
9.2	Leerlingen	31
9.3	CITO	32
9.4	Schoolkeuze vervolgonderwijs	33
9.5	Klachtenregeling,tevredenheidsonderzoeken	35
9.6	Inspectie Onderwijs	35
9.7	Onderzoek en internationalisering	36
10.	Financiën	37
A	Financiële analyse	37
A1	Staat van baten en lasten	37
A2	Balans	38
A3	Kasstroomoverzicht	39
B	Continuïteit	40
B1	Kengetallen	40
B2	De meerjarenbegroting: staat van baten en lasten	40
B3	De meerjarenbegroting: balans	41
B4	Financiële positie	42
B5	Disclaimer	42
C	Financieel beheer	43
C1	Planning- en controlcyclus	43
C2	Treasury	43
C3	Investeringsbeleid	44
C4	Risicoanalyse	44
II	Jaarrekening	46

Instellingsgegevens

Algemeen	
Bestuursnummer	41316
Naam instelling	Stichting Protestants-Christelijk Basisonderwijs te Leiderdorp
KvK-nummer	40445203
Adres	Kastanjelaan 6 2351 ND Leiderdorp
Telefoon	071-5425503
Website	www.pboleiderdorp.nl

Scholen	Brin-nummer	Directie
PCB Willem de Zwijger	11LF00	Mw. S. Nagelkerke
PCB Kastanjelaan	11WQ	Mw. S. Nagelkerke
PCB 't Bolwerk	13CL	Mw. A. van Vliet
PCB Regenboog	11LF01	Dhr. R. Sarneel

Raad van Toezicht
Dhr. O. Gennissen, voorzitter Dhr. J. De Groot, secretaris Dhr. A. Pouwels Mw. P. Haringsma Mw. P. van Zijl (tot december 2023)

Bestuur
Dhr. R. Sarneel Mw. A. van Vliet Mw. S. Nagelkerke

Administratiekantoor
OOG OHM Contactpersoon: Dhr. R. Franse Maassluistraat 2 1062 GD Amsterdam Telefoon: 085 066 5300 E-mailadres: r.franse@oogohm.nl

1. Voorwoord

Het jaar 2023 was, na een langdurige roerige periode in het (onderwijs)land, een relatief rustige periode. Beperkingen en onzekerheden waren achter de rug en de blik kon vooruit op de ontwikkelingen die we nastreven zonder geconfronteerd te worden met een voortdurende inhaalslag. En ook dan blijft er genoeg te doen. De scholen draaien weer als vanouds en dat vraagt van iedereen volledige inzet om het best mogelijke onderwijs te geven aan onze leerlingen!

In dit verslag over 2023 zal een stichting naar voren komen die eigentijds en vertrouwd onderwijs blijft combineren tot een gedegen, rijk aanbod voor de leeftijd van 4 t/m 12 (en soms 13) jaar. Waar met behulp van eigentijdse inzichten de bewezen kracht van traditioneel onderwijs wordt versterkt. Een stichting waar wordt gewerkt met de nodige trots. Trots op onze leerlingen, die het over het geheel gezien bovengemiddeld goed doen, op al onze medewerkers die dit mogelijk maken en op de organisatie zelf die ook na een wijziging van de bestuursvorm op een stevig fundament blijft staan.

Medio 2022 is de leiding van de organisatie komen te liggen bij een College van Bestuur, bestaande uit de schooldirecteuren. In 2023 is hard gewerkt aan de verdere uitrol van deze organisatievorm, die op managementniveau het nodige vraagt maar kansen en perspectieven biedt die leiden tot grote betrokkenheid bij de organisatie in alle lagen.

Dit jaarverslag geeft weer wat we in 2023 met onze scholen hebben bereikt op o.a. het gebied van onderwijs, organisatie, personeel, huisvesting en financiën. Verder wordt een toelichting gegeven op de uitkomsten over het boekjaar 2023 van de Stichting Protestants-Christelijk Basisonderwijs te Leiderdorp. Het verslag bestaat voorts uit de balans per 31 december 2023 en de rekening van baten en lasten over 2023. Daarbij wordt ook ingegaan op de belangrijkste verschillen tussen de begroting 2023 en de jaarrekening 2023. In het jaarverslag wordt verder een toelichting gegeven op het beleid, de structuur, het besturingsmodel, activiteiten en financiën gedurende het boekjaar. Ook is getracht inzicht te geven in (mogelijke) toekomstige (financiële) ontwikkelingen.

De jaarrekening is opgesteld door Onderwijsbureau Hollands Midden in opdracht van PCBO Leiderdorp en gecontroleerd door Van Ree Accountants.
De jaarrekening is opgenomen in dit verslag onder B.

Leiderdorp, mei 2024

Anneke van Vliet, Suzanne Nagelkerke & Roel Sarneel
College van Bestuur PCBO Leiderdorp

2. Samenvatting

Het jaar 2023 is voor de stichting PCBO Leiderdorp wederom een goed jaar geweest. Het leerlingenaantal stabiliseert, de doorstroom naar het voortgezet onderwijs lag op het beoogde niveau, het ziekteverzuim van medewerkers was ondanks alles te overzien en het financieel resultaat was opnieuw positief. De bestuursorganisatie is na een wijziging in 2022, waarvoor de nodige werkzaamheden en formaliteiten zijn verricht, bestendigd en verder uitgebouwd. Na gewenning komen routines en de daarmee gepaard gaande rust, zekerheid en vertrouwen. Dankzij de inspanning van velen staat de organisatie nog steeds op een stevig fundament van waaruit de PCBO haar doelen blijvend kan nastreven.

Bijzondere aandacht op de scholen krijgen de basisvaardigheden taal en rekenen met in het kielzog wereldoriëntatie en burgerschap. Duidelijke leerlijnen en gedegen onderwijsmethodes (waaronder een nieuwe voor rekenen) worden gehanteerd om ambitieuze, concrete doelstellingen na te streven. Naast de cognitieve vakken en basisvaardigheden wordt via een doorlopende leerlijn aandacht gegeven aan de sociaal-emotionele ontwikkeling o.a. met het programma HiRO (schooljudo) en Leerling In Beeld. De NPO-middelen zijn over de gehele breedte ingezet om beide aandachtsgebieden (cognitief en sociaal-emotioneel) extra veel aandacht te kunnen geven, met in het bijzonder oog voor de gevolgen die de coronaperiode in de ontwikkeling van de leerlingen heeft veroorzaakt. Ruimte voor onderwijsassistenten en aparte vakleerkrachten (naast gymnastiek ook voor Engels en Moderne Media) zijn daarbij vast onderdeel van het onderwijs op onze scholen.

Het lerarentekort is en blijft voorlopig ook voor de PCBO te bestrijden. Met voortdurende inspanningen door het jaar heen is het ook aan het einde van schooljaar 2022-2023 gelukt alle vacatures in te vullen, al waren er tot het laatste moment zorgen vanwege een late opzegging. Alleen voor de (wettelijk verplichte) extra gymuren is noodzakelijkerwijs externe versterking gezocht. Vervanging bij ziekte is bij dit alles een terugkerende zorg, nu de beschikbaarheid van invalkrachten zachtst gezegd zeer beperkt is.

In materiële zin is er ook weer het nodige gebeurd, van aanschaf van nieuw meubilair tot aan investeringen in het (groeidend noodzakelijke) ICT-materiaal in de scholen zoals chromebooks, leerkrachtwerkplekken en digiborden.

Financieel gezien heeft 2023 een exploitatieresultaat opgeleverd van € 354.000. Dit resultaat wordt sterk beïnvloed door de NPO-middelen ten behoeve van de bestrijding van corona-achterstanden, die als bestemmingsreserve worden meegenomen naar volgende jaren om te blijven investeren in goed onderwijs en goed werkgeverschap.

Bij dit alles kunnen we vaststellen dat het leerlingaantal zich lijkt te stabiliseren. Wel is het zaak in een wat kleinere organisatie als de PCBO in te blijven zetten op een vlotte instroom. Kortom: duidelijk te blijven maken hoeveel er op onze scholen te halen valt, welke meerwaarde zij vertegenwoordigen en hoe mooi het is daarvan als leerling, ouder/verzorger én medewerker deel uit te maken. Onderstaand verslag onderstreept eens te meer hoeveel werk er door velen is verzet om dit waar te maken!

3. Verslag van de raad van toezicht

Vooraf

De raad van toezicht (RvT) fungeert als interne toezichthouder op het bestuur. De RvT voert regelmatig overleg met het College van Bestuur (CvB) en de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR). Ieder bewaakt vanuit een eigen verantwoordelijkheid de maatschappelijke kerntaak en waarden van de PCBO. De RvT verantwoordt zich via dit jaarverslag over de werkzaamheden in 2023.

Samenstelling raad van toezicht

Binnen de PCBO is er een scheiding aangebracht tussen de functies van bestuur en intern toezicht conform de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs. De functiescheiding is vastgelegd in de statuten van de stichting.

De volgende leden waren in 2023 lid van de raad van toezicht:

- Dhr. O. Gennissen, lid sinds 17 december 2018, voorzitter vanaf 7 februari 2022
- Dhr. J. De Groot, lid sinds 17 december 2018, secretaris vanaf 7 februari 2022
- Dhr. A. Pouwels, lid sinds 10 december 2019
- Mw. P. van Zijl, lid sinds 19 december 2022
- Mw. P. Haringsma, lid sinds 19 december 2022

De leden van de raad van toezicht bekleeden de volgende (neven)functies:

Dhr. O. Gennissen	<ul style="list-style-type: none">● Hoofdfunctie: dga bij StockRose b.v.● Nevenfuncties: Lector Inkoopmanagement en Logistiek bij SDO Hogeschool;● Voorzitter Stichting TegenGas Merenwijk; (onbetaald)● Humanistisch spreker bij uitvaarten (onbetaald)
Dhr. J. de Groot	<ul style="list-style-type: none">● Hoofdfunctie: Directeur Commercie Eneco● Nevenfunctie: geen
Dhr. A. Pouwels	<ul style="list-style-type: none">● Hoofdfunctie: Docent Latijn en Nederlands aan het Northgo College te Noordwijk● Nevenfunctie: geen
Mw. P. van Zijl	<ul style="list-style-type: none">● Hoofdfunctie: Beleidsadviseur onderwijshuisvesting gemeente Haarlemmermeer● Nevenfunctie: geen
Mw. P. Haringsma	<ul style="list-style-type: none">● Hoofdfunctie: Directeur basisonderwijs bij Kindcentrum de Molenwerf● Nevenfuncties: lid OPR samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland, lid IKC-raad de Paradijsvogel

Slecht bericht bereikte ons in december 2023. Ons lid P. van Zijl berichtte ons dat zij om persoonlijke redenen moest stoppen met haar activiteiten als lid van de raad van toezicht. Wij betreuren dat omdat haar (inhoudelijke) inbreng en inzet werd gewaardeerd. De RvT beraadt zich nog op het moment en de wijze van haar opvolging.

De leden van de raad van toezicht ontvangen sinds 1 maart 2022 ieder een vrijwilligersvergoeding van EUR 750,- per jaar. De voorzitter ontvangt een vrijwilligersvergoeding van EUR 1125,- per jaar.

Werkwijze en taakverdeling

De raad van toezicht vergadert ten minste viermaal per jaar. Op uitnodiging worden de vergaderingen bijgewoond door het bestuur. De RvT zorgt ervoor minstens twee keer per jaar te spreken met de GMR en heeft een aantal malen de diverse scholen bezocht. De RvT kwam in 2023 zes keer bijeen in een regulier overleg met de bestuurder, en diverse malen in overleg zonder het bestuur gezien de ontwikkelingen in het bestuursmodel. De RvT wordt gevraagd en ongevraagd voorzien van informatie door het bestuur. Al sinds het najaar van 2022 is een controller aangesteld in de stichting, die naast het leveren van bestuursrapportages met de financiële stand van zaken t.o.v. de begroting, cijfers over ziekteverzuim en ontwikkelingen in leerlingaantallen ook zelfstandig bevraagd kan worden door de RvT. Middels periodieke updates en overleggen met het bestuur houdt de RvT toezicht op de ontwikkelingen in het onderwijs en de resultaten die worden behaald, het kwaliteitsbeleid en leerlingzorg/passend onderwijs.

Taakverdeling

De RvT heeft zijn taken en aandachtsgebieden in portefeuilles verdeeld. Per portefeuille wordt door de leden een jaarplan gemaakt waarin ook regelmatig overleg wordt gepland met de portefeuilleverantwoordelijke in het CvB. Ook de professionaliseringsbehoefte van de RvT-leden maakt onderdeel uit van de planning. Een voorbeeld daarvan is dat 2 leden van de RvT een gerichte en verdiepende training op het gebied van schoolfinanciering hebben gevolgd.

Zelfevaluatie

De RvT hanteert de code goed toezicht van het Primair Onderwijs. Hieruit volgt dat het zinvol is om periodiek een zelfevaluatie te organiseren. In 2023 is dit proces gestart onder begeleiding van een extern deskundige. Deze zal tot een eindresultaat komen in 2024, waarna het vervolg wederom zal worden ingepland.

Aanpassing bestuursvorm en statutenwijziging

Vanaf augustus 2022 werkt de PCBO met een zogenaamd collegiaal bestuursmodel, waarbij de schooldirecteuren gezamenlijk het College van Bestuur van de stichting vormen. De kern van dit model is dat de schooldirecteuren een sterkere rol in de besturing van de organisatie kunnen spelen, wat 'bottom-up' eigenaarschap, incrementele verbetering en continuïteit in de verregaande samenwerking tussen de scholen binnen de stichting ten goede komt.

Bij de start werd de RvT geconfronteerd met het gegeven dat de PCBO slechts kon beschikken over drie directeuren-bestuurders. In 2022 werd ervoor gekozen om een van de directeuren te vragen tijdelijk twee scholen aan te sturen. Ook in 2023 is dat het geval geweest. Afgesproken werd om vanaf 2024 verandering aan te brengen. Deze oplossing laat onverlet dat de RvT gelooft in het model van het collegiaal bestuur. Soms zullen we door de praktijk van alledag oplossingen moeten

toepassen die de werkelijkheid van ons vraagt maar het vizier blijft gericht op een collegiaal bestuur waarin we streven naar een college van (vier) directeuren-bestuurders.

In navolging op de wijziging van de statuten zijn ook een managementstatuut en bestuursreglement vastgesteld, die de verdeling in rollen en verantwoordelijkheden tussen directeuren, CvB en RvT in meer detail beschrijven, en daarmee doorontwikkeling van het bestuursmodel mogelijk maken.

Jaarverslaggeving

De RvT heeft zijn goedkeuring gegeven aan het jaarverslag en de jaarrekening over 2022 en de begroting voor 2024. De jaarrekening en het accountantsverslag zijn in aanwezigheid van de accountant besproken. Vragen werden gesteld en afdoende beantwoord aangaande besteding van de NPO-gelden (onder andere m.b.t. klassenverkleining, inhuur externen), ontwikkeling kwaliteit van uitstroom, wanneer de integrale risicoanalyse af is en wordt besproken, benchmark van de financiële ratio's versus andere scholen, karakter en scope bestemmingsreserve vernieuwbouw (en hoe deze zich verhoudt tot verplichting van de gemeente).

Begroting en financiën

De PCBO verkeert nog steeds in rustig vaarwater. De middelen worden adequaat aangewend voor onderwijs, personeel en gebouwen. Financieel is de PCBO stabiel. Met het bestuur is onder andere gesproken over de kwaliteit van de uitbestede administratie, de energierekeningen en de consequenties van het veranderde peilmoment van aantallen leerlingen. Ook een belangrijk punt van aandacht blijft de aantrekkelijkheid van PCBO als werkgever, gezien de ontwikkelingen in onze markt. Ook was er aandacht voor de resultaten van de ouderpeiling.

In de vergaderingen van de RvT is ook nadrukkelijk aandacht geweest voor de doelmatige besteding van de Rijksmiddelen. Op basis van jaarverslag, begroting en financiële rapportage hebben we geconcludeerd dat de onderwijsmiddelen rechtmatig zijn verworven en rechtmatig en doelmatig zijn bestemd en aangewend.

Overleg Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

Er is meermaals overleg geweest met de GMR.

De RvT hecht eraan op te merken dat de contacten en overleggen met de GMR als meedenkend en plezierig worden ervaren.

De GMR doet een bindende voordracht voor benoeming van een van de leden van de RvT. In het verslagjaar is vanwege lopende termijnen geen nieuwe benoeming aan de orde geweest.

Werkgeversrol

De RvT is werkgever van drie schooldirecteur-bestuurders. Als beloning voor het bestuurdersdeel van deze rol ontvangen zij een maandelijkse toelage. De functie en bezoldiging worden beheerst door de cao PO. Voor de vaststelling van de hoogte van beloning wordt de cao voor onderwijsbestuurders als graadmeter gebruikt. De RvT stelt jaarlijks de WNT-verantwoording vast. De beloning van de bestuurders valt binnen de reikwijdte van deze voorschriften. Met de nieuwe bestuursleden zijn afspraken gemaakt over de jaarlijkse beoordelingscyclus t.a.v. functioneren. In de opgestelde statuten, het managementstatuut en bestuursreglement zijn de voorwaarden en regels omtrent beoordelen, benoemen en ontslaan beschreven. De RvT heeft ook na een jaar

ervaring met deze nieuwe situatie alle vertrouwen in de toekomst van de organisatie, door de invulling die daar door de huidige bezetting aan wordt gegeven.

Toezichtrol

Naast het werkgeverschap van de bestuurder(s) en de daaruit voortvloeiende taken en verantwoordelijkheden is een belangrijke taak van de intern toezichthouder het toezien op effecten van het (strategisch) beleid, naleving van wettelijke voorschriften, rechtmatige inkomsten en rechtmatige en doelmatige uitgaven.

In haar handelen baseren de RvT en het bestuur zich op de uitgangspunten van de Code Goed Bestuur. Zij onderschrijven de vier principes hiervan. Er deden zich in het verslagjaar geen situaties voor waarbij een potentieel tegenstrijdig belang aan de orde was.

Adviesrol

De RvT heeft naast zijn taken als toezichthouder en werkgever voor het bestuur ook een klankbordfunctie voor het CvB. In 2023 heeft de versterking van de RvT met onderwijsinhoudelijke kennis zijn vruchten al afgeworpen, ook was er al effect merkbaar van de financiële (bij)scholing van onze leden. Het heeft tenminste geleid tot goede gesprekken in onze overleggen.

Tot slot

2023 was het eerste volledige jaar waarin de PCBO onder het nieuwe regime van het collegiaal bestuursmodel heeft gefunctioneerd. Het was goed om te zien hoe geruisloos de directie de aansturing van onze scholen heeft weten door te zetten en met hoeveel elan ze haar bestuurstaken op zich genomen heeft. De RvT is ook blij met de gezamenlijke oplossingsgerichtheid die dit college heeft laten zien. De RvT heeft het gevoel dat ze samen met het college van bestuur in staat is gebleken gestalte te geven aan een vertrouwde samenwerking. Misschien moet de RvT in 2024 het thema eigentijds nader vorm en gestalte geven.

4. Verslag van de Gemeenschappelijk Medezeggenschapsraad

Dit jaarverslag van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) geeft informatie over de werkzaamheden van de raad in de Stichting Protestants Christelijk Basisonderwijs (PCBO) te Leiderdorp in 2023. De raad is gedurende 2023 vijf keer bijeengekomen. Tevens hebben er 2 afzonderlijke besprekingen plaatsgevonden tussen een afvaardiging van de GMR en de RvT.

De raad is samengesteld uit twee leden van ieder van de vier scholen die samen de Stichting PCBO vormen. Het gaat hierbij om één lid oudergeleding en één lid personele afvaardiging.

De raad bestond dit jaar uit:

Oudergeleding

School	Lid
't Bolwerk	Krijn Fieret
Regenboog	Joost Ernest
Kastanjelaan	Marlous van Leeuwen
Willem de Zwijger	Marleen Groeneveld / Jorn Renniers

Personeelsgeleding

School	Lid
't Bolwerk	Jan van der Wel
Regenboog	Margret Kuiters
Kastanjelaan	Iris Abouljoud (secretaris)
Willem de Zwijger	Marjet Pit (secretaris) → na 1/8 Marjoleine Sauer

Het College van Bestuur is op basis van de verschillende taakverantwoordelijkheden aangeschoven bij alle vergaderingen om onderwerpen toe te lichten en vragen te beantwoorden, zodat de GMR afhankelijk van haar rol haar mening geeft of advies uitbrengt.

De GMR heeft in 2023 onder andere de onderwerpen besproken:

- Onderwijskundig beleidsplan 2022-2026;
- Strategisch beleidsplan 2022-2026;
- Bestuursformatieplan 2023-2024;
- Begroting 2023-2027;
- Meerjarenbegroting 2024-2028;
- Jaarverslag 2022 en Jaarrekening 2022;
- Klokkenluidersregeling;
- Bezoek Inspectie.

In overeenstemming met de wetgeving moet er twee keer per jaar overleg zijn met leden van de Raad van Toezicht. In 2023 hebben deze gesprekken plaatsgevonden. Daarbij zijn actuele onderwerpen besproken en ook de relatie tussen GMR en het bestuur. Tijdens het overleg met de RvT is afgesproken om in 2024 deze lijn door te zetten en wederom minimaal twee keer met elkaar voor overleg samen te komen.

In 2023 is het reguliere bezoek van de Onderwijsinspectie afgerond. Zoals verwacht zijn hieruit geen bijzonderheden naar voren gekomen. Tevens blijven de behaalde resultaten onverminderd goed over 2023, de financiën staan er goed voor en de formatie is op niveau ondanks de blijvende uitdagingen in de sector.

Het jaar 2023 was het volledige eerste jaar waarin het College van Bestuur haar rol als bestuurder heeft vervuld. Ondanks dat er zo nu en dan wat uitdagingen blijken binnen het gekozen model, is de GMR positief over het functioneren van het model. De GMR houdt dan ook haar vertrouwen in het huidige model en ziet ernaar uit om de prettige samenwerking met het College van Bestuur voort te zetten.

De personele uitdaging blijft, ondanks alle inspanningen van de afgelopen jaren. Ook binnen de PCBO piept en kraakt het zo nu en dan wanneer er uitval van leerkrachten is. Tot nu toe is lesuitval tot een minimum beperkt en de GMR heeft er het vertrouwen in dat de PCBO, evenals de afgelopen jaren, hier ook in de toekomst de juiste weg in weet te vinden.

5. Doelstelling, missie, governance

5.1 Doelstellingen

Voor de periode 2022-2026 zijn zowel het strategisch beleidsplan als het onderwijskundig beleidsplan herzien en vastgesteld. In de vier schoolplannen worden deze doelstellingen opnieuw geformuleerd en waar mogelijk per school verder gekwantificeerd, onder meer in meetbare, concrete school- en klassendoelen.

Er is bewust voor gekozen om niet mee te doen aan een vrij algemeen streven naar nieuwe visies en concepten om op die grond extra aandacht (en leerlingen) te trekken. Vastgehouden is en blijft aan klassikaal en gestructureerd onderwijs met duidelijke regels, veel aandacht voor de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap in een veilige en vertrouwde omgeving. Daarbinnen streven we naar passend onderwijs voor al onze leerlingen.

De belangrijkste algemene doelstellingen in de plannen zijn:

- Kwalitatief goed onderwijs om kinderen een sterke basis mee te geven;
- Bestending en versterking van de gezamenlijke onderwijskundige opzet;
- Gebruiken van optimale lesmethoden en (digitale) hulpmiddelen;
- Focus op basisvaardigheden, binnen een rijk onderwijsaanbod;
- Versterken van passend onderwijs in klasverband;
- Investeren in personeelskwaliteit, mede door gebruik van effectieve scholing, onderwijsassistenten en vakleerkrachten;
- Continueren van een financieel solide basis;
- Streven naar stabilisatie van het huidige leerlingaantal (ca 750-800);
- Handhaving van vier locaties voor PCBO-onderwijs in Leiderdorp;
- Zoeken naar samenwerking, waar nodig en mogelijk.

5.2 Missie en visie

Richtinggevend vanaf de oprichting van de stichting PCBO is de keuze voor degelijk 'traditioneel' onderwijs waarbij de waarden en normen van de protestants-christelijke traditie een duidelijk onderdeel van de identiteit blijven vormen. In zowel het Strategisch Beleidsplan als het Onderwijskundig Beleidsplan en de keuze van lesmethoden is dit uitgangspunt vertaald.

Onze missie is het tot stand brengen van een school die een veilige, gestructureerde en vertrouwde plek is, waar kinderen onderwijs krijgen in een traditionele vorm, die recht doet aan de onderwijsbehoefte van de individuele leerling en met gebruik van eigentijdse leermiddelen en inzichten. Ouders en leerkrachten werken hierbij nauw samen. De school draagt naast het onderwijs bij aan een rijke ontwikkeling van kinderen, door de samenwerking aan te gaan met diverse organisaties.

We zien dat onderwijs een dankbaar gespreksonderwerp is, in alle lagen van de maatschappij. De voortdurend aan verandering onderhevige samenleving stelt echter een vrij constante vraag aan het basisonderwijs. De ontwikkeling van kinderen verloopt immers niet fundamenteel anders als de samenleving om hen heen verandert. Het faciliteren van die ontwikkeling, de vorm waarin en de wijze waarop we dit kunnen veranderen wel, alsmede de middelen die je hiertoe in kunt zetten.

Onze scholen kennen een lange onderwijstraditie, maar zijn niet stil blijven staan in de tijd. We passen ons voortdurend aan de maatschappelijke ontwikkeling aan en maken ook gebruik van succesvolle werkwijzen elders. Bij dit alles proberen we nadrukkelijk het goede uit het verleden te bewaren en de traditie van gedegen onderwijs hiermee gestand te doen.

Veel aandacht voor de kernvakken taal en rekenen leidt nog steeds tot een hoog leerrendement. Veiligheid, rust, regelmaat en duidelijke regels zijn voor ons al heel lang essentieel en vormen de basis om te kunnen leren. We kiezen voor een pedagogische aanpak die vertrekt vanuit deze veiligheid, maar beperken ons daarbij niet tot één aanpak die voor alle kinderen passend zou zijn. In onze visie wordt elk kind gezien en kan het daardoor een ander accent in de pedagogische aanpak vragen. Dit past bij onze overtuiging dat ieder kind er mag zijn en dat we verschillen tussen kinderen accepteren, ook wanneer er sprake is van verschillen wat betreft cultuur en geloof.

De PCBO-scholen zijn toegankelijk voor alle kinderen zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing. Wel wordt ervan uitgegaan dat de missie en doelstelling van de school en de wijze van invulling daarvan worden gerespecteerd. Er zijn geen bijzondere regels, buiten de wettelijke om, wat aanname en toelating betreft.

Bij de invulling van de missie en visie is een aantal elementen centraal komen te staan:

- 1) Oog voor ieder kind, met passend onderwijs binnen de grenzen van het mogelijke;
- 2) Een zwaar accent op de basisvakken taal en rekenen; feitenkennis en automatisering zijn en blijven essentieel;
- 3) Een rijk onderwijsaanbod waarbij diverse onderwerpen en kennisgebieden deel uitmaken van het curriculum, waaronder in ieder geval Engels, moderne media, techniek, muziek, cultuur, bewegingsonderwijs en handvaardigheid;
- 4) Veel aandacht voor sociaal-emotionele ontwikkeling, burgerschap en sociale vaardigheden;
- 5) Betrokkenheid bij en van de schoolomgeving. Een ondersteunend schoolklimaat en veilige leeromgeving zijn een eerste vereiste voor de ontwikkeling van de leerlingen.

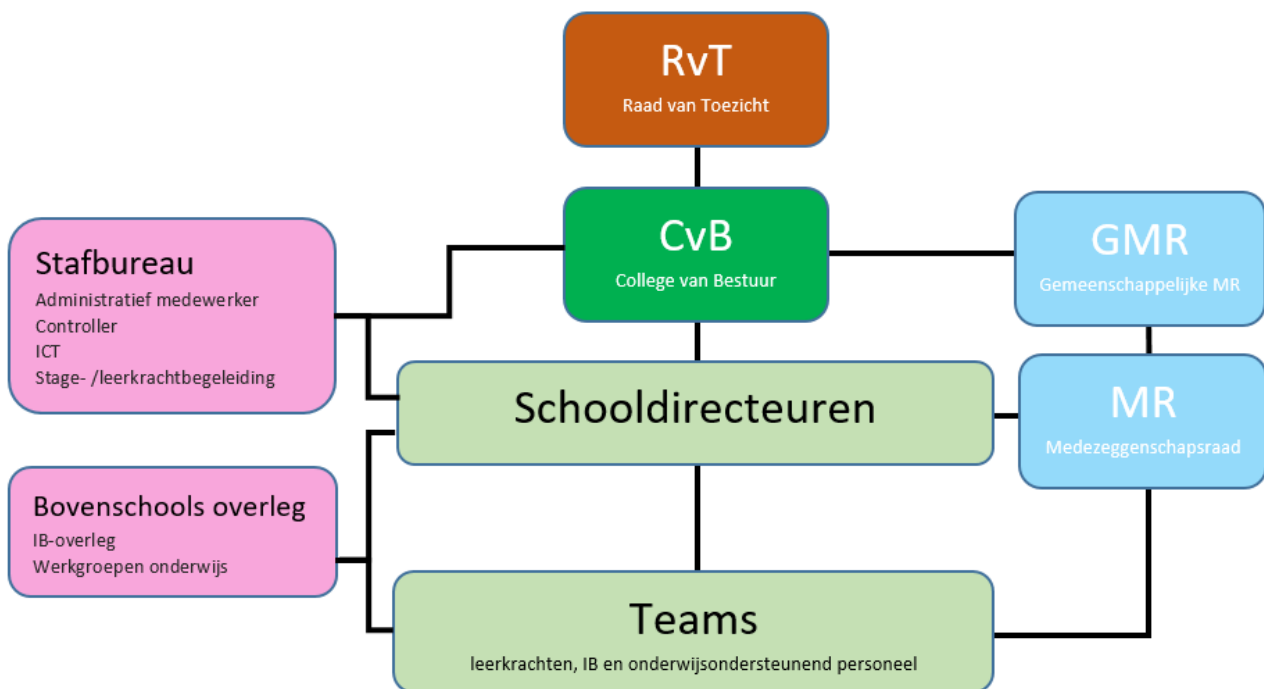
5.3 Governance

Sinds 2022 hanteert de stichting PCBO Leiderdorp een besturingsmodel dat uitgaat van een College van Bestuur bestaande uit de schooldirecteuren. Elk van de directeur-bestuurders heeft één of meerdere bestuurs- en bovenscholse portefeuilles (onderwijs, ICT, communicatie, personeelszaken en huisvesting) en geldt daarvoor als eerste aanspreekpunt, terwijl het CvB collectief verantwoordelijk blijft. Een van de directeuren fungeert als voorzitter. Het voorzitterschap rouleert periodiek.

De gekozen structuur komt voort uit twee zwaarwegende overtuigingen, namelijk dat het bestuur nabij het onderwijs behoort te staan en dat we de kracht van een organisatie waarin sprake is van intensieve samenwerking willen behouden. Inmiddels is mede hierdoor sprake van een model waarin de scholen voor 70 à 80% een sterk vergelijkbare wijze van werken hebben en voor 20 à 30% eigen aanvullingen hierop. Zodoende kunnen vrij kleine scholen toch de nodige voordelen van grootschaligheid bereiken. We kiezen bewust voor scholen als gemeenschap met niet meer dan 200 à 250 leerlingen waar men elkaar kent en zich veilig en vertrouwd voelt. Het feit dat leerkrachten van de vier scholen met elkaar kennis en ervaring kunnen delen zonder direct vast te lopen in verschillen van lesmethoden en uitgangspunten wordt als uiterst positief ervaren.

Bij de inrichting en werkwijze van de stichting wordt de Code Goed Bestuur van de PO-Raad gehanteerd. Belangrijk is een duidelijke scheiding tussen bestuur en toezicht. Veel van de verantwoording is terug te vinden op de websites van de stichting en scholen. In de afgelopen jaren hebben, uitgaande van de statuten, de rollen van de stichtingsorganen een meer vaste vorm gekregen. De raad van toezicht vervult (ook adviserend) de werkgeversrol naar de bestuurder, richt zich via toetsing op kaderstelling (via begroting, strategisch beleid) en control (jaarrekening, CITO-uitslagen, tevredenheidsonderzoek) en is belast met het benoemen van de externe accountant. De RvT blijft op afstand van de dagelijkse bedrijfsvoering. De GMR richt zich vooral op personeelsbelangen en inbreng van ouders. RvT en GMR sluiten via periodiek overleg kort. Het bestuur richt zich op strategisch onderwijsbeleid en bedrijfsvoering en tracht daarbij optimale transparantie over zijn handelen te betrachten. In de stukken is tussentijdse evaluatie van het gekozen model voorzien.

Organigram PCBO Leiderdorp

5.3.1 Nevenfuncties college van bestuur

Het college van bestuur heeft in 2023 geen nevenfuncties vervuld.

5.3.2 horizontale dialoog

De dialoog met ouders vindt plaats via de medezeggenschapsraad. Via dit orgaan hebben de ouders invloed op het beleid. Op school vindt de horizontale dialoog en informatieoverdracht plaats door middel van nieuwsbrieven, ouderavonden, themadagen in de klas en inzet van eventuele andere media.

5.3.3 Juridische structuur

Stichting PCBO Leiderdorp is een zelfstandige stichting te Leiderdorp waarin de volgende scholen zijn ondergebracht:

- PCB Willen de Zwijger (brin-nummer 11LF00)
- PCB Kastanjelaan (brin-nummer 11WQ)
- PCB 't Bolwerk (brin-nummer 13CL)
- PCB Regenboog (brin-nummer11LF01)

6 Maatschappelijke thema's

Jaarlijks vraagt de minister van onderwijs de schoolbesturen om specifiek in te gaan op een aantal zogenoemde maatschappelijke thema's. Hieronder is op deze thema's een toelichting te vinden.

6.1 Nationaal Programma Onderwijs

Het afgelopen jaar was het eerste volledige jaar sinds 2020 waarin geen door corona veroorzaakte onderbreking of aanpassing van het onderwijs plaatsvond, een gegeven dat met een zucht van verlichting is geconstateerd op de scholen. De onzekerheden en beperkende maatregelen leidden in het recente verleden tot veel energie op het gebied van innovatie en flexibiliteit, maar hebben ons tegelijkertijd laten zien dat het niet kunnen geven van gestructureerde en voor iedereen consistente klassikale lessen een remmend effect heeft op adequaat en met name gedifferentieerd onderwijs.

Ter compensatie van de ontwrichting van het onderwijs door de coronaperikelen sinds maart 2020, zijn verschillende subsidies aan de scholen toegekend. De grootste en meest omvattende daarvan is het Nationaal Programma Onderwijs (NPO), op basis waarvan onderwijsprogramma's met gerichte interventies zijn opgezet in de scholen om ontstane achterstanden aan te pakken en in te lopen.

Een analyse in 2022-2023 toonde enige hiaten in de onderwijsresultaten, hoewel de gevolgen op de scholen tamelijk mild leken in het licht van landelijke berichten over achterstanden. De groepen die in hun ontwikkeling het meest werden gehinderd door uitval, noodzakelijke leerkrachtwisselingen en quarantaines leken (logischerwijs) het hardst getroffen. Ook in 2023 stelden we vast dat de hogere groepen meer last lijken te hebben ondervonden van de omstandigheden, met name op de omvangrijke gebieden Begrijpend Lezen en Rekenen die bij uitstek leerling-leerkracht interactie vragen. Daarnaast zien we in meer individuele gevallen in de onderbouw dat bij kinderen met een lager dan gemiddeld ontwikkeltempo sprake kan zijn van een 'valse start' door uitval en misgelopen onderwijs in de eerste vormende jaren van het basisonderwijs. De gekozen interventies zijn dan ook primair gericht geweest op het versterken van deze basisvaardigheden, in de vorm van groepsbegeleiding, extra individuele training, aanvullende materialen of volledige klassensplitsing. Trendanalyses van de tussentijdse toetsresultaten eind 2023 laten een beeld zien van positieve ontwikkeling op de scholen, die met behulp van de extra inzet uit NPO een rijk en ononderbroken aanbod aan de leerlingen hebben kunnen bieden. Op een enkele groep na lijken achterstanden ten positieve te ontwikkelen. De vakgebieden Rekenen en Begrijpend Lezen in de bovenbouw stijgen het minst hard en hebben het afgelopen jaar verhoogde aandacht op de scholen gehad, al dan niet door gecontinueerde interventies vanuit het NPO. De voortzetting van niet-gedane uitgaven spitsen zich in de resterende bestedingstermijn van het NPO toe op het zo lang mogelijk continueren van personele inzet ten directe behoefte van het onderwijs.

Wat welbevinden en sociaal-emotionele ontwikkeling betreft, zijn de leerlingonderzoeken steeds zeer interessant en tegelijkertijd geruststellend geweest. Uit de onderzoeken in 2023 komt op de scholen nauwelijks meer een beeld naar voren van 'last'. Veel kinderen lijken de coronaperiode op school goed achter zich te kunnen laten. Het is aan de schoolteams, met IB en zorgnetwerk, om in beeld te houden wat het effect in individuele gevallen op langere termijn is. Goed contact met ouders blijft hierbij cruciaal.

Zowel in het reguliere onderwijsprogramma als in de verdere uitvoering van het NPO zal hoe dan ook de nodige aandacht besteed moeten worden aan het vervolg van de interventies in en onderbouwde aanpassingen van het onderwijs. Continuïteit en zorgvuldige inzet van ondersteuning is daarbij de sleutel.

In het verslagjaar 2023 hebben we alleen het NPO als subsidiestroom ontvangen, oplopend tot een totaal van € 238.508 waarvan ca. € 229.143 is uitgegeven.

Besteding NPO 2023		
	Subsidie	Uitgaven
NPO landelijk	€221.958	
NPO gemeentelijk	€16.550	
<i>Klassenverkleining</i>		€31.355
<i>Extra ondersteuning</i>		€181.503
<i>Soc. Emot. Ontw.</i>		€14.396
<i>Leermiddelen</i>		€1.889
		€229.143

Het grootste deel van de middelen is besteed aan extra personele inzet, deels door eigen medewerkers, deels met tijdelijke aanstellingen en voor een klein deel door externe inhuur. Naast personele inzet is geld besteed aan leermiddelen en programma's gericht op sociaal-emotionele ontwikkeling. De in 2023 niet-bestede middelen (ca € 9.400) worden gereserveerd voor de komende jaren. De minister van OCW heeft de bestedingstermijn van NPO verlengd tot en met schooljaar 2024-2025.

Op basis van het NPO zijn per school plannen gemaakt waar de MR'en mee hebben ingestemd. Met de GMR is afgesproken dat 15% van de NPO-middelen wordt gereserveerd voor bovenschoolse zaken waaronder eventuele uitkeringen e.d. aan het eind van het programma (voor tijdelijk personeel). Tot op heden is hiervan beperkt gebruik moeten worden gemaakt.

Uit NPO-middelen is in 2023 geen geld besteed aan inhuur van personeel niet in loondienst.

6.2 Allocatie van middelen

Van oudsher worden de middelen die de PCBO ontvangt van OCW toegerekend per school. Een school dient een zogeheten BRIN-nummer te hebben in de administratie van OCW (DUO) op basis waarvan de middelen worden toegedeeld. Sterk bepalend bij de toedeling van middelen is het aantal leerlingen van een school. De PCBO kent drie scholen met een BRIN-nummer. De Willem de Zwijgerschool en de Regenboog vallen onder hetzelfde BRIN-nummer. Naast de middelen die de scholen van OCW ontvangen (ca. € 5,4 miljoen) zijn er ook inkomsten via het samenwerkingsverband passend onderwijs (€ 210.000) en natuurlijk via vrijwillige ouderbijdragen en voor tussenschoolse opvang (bij elkaar ca. € 168.000). De middelen van het Nationaal Programma Onderwijs zijn hieraan toegevoegd.

De verdeling van het grootste deel van de middelen wordt op basis van de mede door de scholen gezamenlijk opgestelde en goedgekeurde begroting centraal bepaald. Dat geldt natuurlijk voor de personeelskosten (ca. € 4,5 miljoen) maar bijvoorbeeld ook voor onderhoud, meubilair, leermiddelen of ICT-apparatuur. Schooldirecteuren beschikken over een eigen budget voor zaken als klein onderhoud, lesmaterialen, passend onderwijs, scholing e.d. Daarnaast beschikken ze in overleg met de MR over de gelden van de vrijwillige ouderbijdragen, maar ook de bijdragen voor schoolreisjes en -kamp. De besteding van de corona-subsidiemiddelen wordt ook grotendeels op schoolniveau beslist.

Bij de centrale toedeling van geld worden de totaal beschikbare budgetten gebruikt om de scholen naar behoefte en noodzaak en dus vaak op basis van het aantal leerlingen van middelen te voorzien. Dit loopt niet geheel parallel met de OCW-criteria bij bijvoorbeeld een wat toegesneden klassenindeling of wanneer meer onderhoud noodzakelijk is. De personeelsformatie per school wordt in het bestuursformatieplan vastgesteld.

6.3 Strategisch personeelsbeleid

In het personeelsbeleid wordt onderscheid gemaakt tussen werving, kwaliteitsbevordering en arbeidstevredenheid.

Het huidige tekort aan leerkrachten is ook bij PCBO Leiderdorp steeds meer voelbaar. Dit leidt al langer tot de keuze dat er niet meer per school wordt geworven maar centraal voor de stichting, waardoor ook geen kandidaten 'vermorst' worden. Daarnaast maken we zeer actief gebruik van eigen headhunting via (vroegere) stagiaires, voormalig personeel, tips van eigen medewerkers etc. Daarmee vind je mensen die je al kent en die ons kennen. Door deze zorgvuldige en proactieve werving zijn we erin geslaagd om via de boven beschreven methode tijdig, voor het begin van het schooljaar, de formatie, ons personeel, bijna op sterkte te hebben. Door een late opzegging waren we genoodzaakt om tijdelijk, in de periode september-december, twee van onze vakleerkrachten in te zetten voor een sluitende formatie. Gezien de ervaringen en kosten zijn we terughoudend met zij-instromers, maar we realiseren ons daarbij dat we deze optie wel degelijk bespreekbaar moeten houden.

We merken dat het steeds lastiger is vervanging te vinden. We hebben ook het afgelopen jaar helaas een aantal keer groepen naar huis moeten sturen, omdat inval niet mogelijk was. Als ultimatum remedium doen we een beroep op een detacheringsbureau voor inval. Ook daar is een succesvolle inval echter niet zeker. Gezien de kosten zijn we zeer terughoudend in het maken van deze keuze. Onze leerkrachtondersteuners zijn gelukkig ook uitstekend in staat om bij tijdelijke uitval een klas kwalitatief goed op te vangen. Daarnaast zijn er veel collega's bereid om af en toe extra te werken. Hiervan maken we dankbaar gebruik, maar we zien ook dat we hier voorzichtig mee om moeten gaan om een al te grote belasting en daaruit volgende uitval te voorkomen.

Voor wat betreft de kwaliteitsontwikkeling wordt gebruikgemaakt van extern aangeboden cursussen voor uiteenlopende onderwerpen, van bewegend leren tot gedrag. Onze studiedagen organiseerden we ook het afgelopen jaar weer voornamelijk PCBO-breed met inhoudelijke

onderwerpen zoals hoogbegaafdheid, leerlingvolgsysteem ParnasSys en instructiemodel EDI. Ook is er op studiedagen ruimte voor intervisie. Deze bijeenkomsten worden per leerjaar georganiseerd.

Jaarlijks wordt tevredenheid en welbevinden nadrukkelijk besproken in de jaargesprekken met de medewerkers. Hieruit blijkt dat verreweg de meeste medewerkers graag werken binnen de PCBO Leiderdorp vanwege de teamgeest, maar ook de eigen speelruimte en open communicatie worden gewaardeerd. In 2023 is er geen algemeen personeelstevredenheidsonderzoek afgenomen.

Uit de beschikbare middelen voor professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders is een medewerker stagiaires/ werving nieuw personeel bekostigd.

6.4 Passend onderwijs en onderwijsachterstanden

Bij de samenwerking met andere schoolbesturen in het regionaal samenwerkingsverband passend onderwijs (PPO) is al geruime tijd sprake van het zoeken naar een juiste balans tussen instandhouding (en financiering) van centrale voorzieningen en het geven van ruimte aan scholen om zelfstandig in individuele gevallen naar de beste aanpak te zoeken. De PCBO legt de nadruk op het laatste en is dan ook van opvatting dat de beschikbare middelen meer dan nu het geval is aan de scholen moeten worden toebedeeld, inclusief een verantwoording van de besteding. Zo heeft de PCBO in 2023 de mogelijkheid onderzocht om niet aan te sluiten bij een nieuw meerjarencontract met de AED dat het Samenwerkingsverband wil afsluiten voor de periode vanaf 1 augustus 2024. Na een zorgvuldige afweging en gesprekken met de verantwoordelijken kiezen we er toch voor ons te verbinden aan een collectief contract in gezamenlijkheid met alle schoolbesturen uit de regio.

Het bedrag voor ondersteuning was het afgelopen jaar € 260 per leerling. Dit bedrag (in 2023 ongeveer € 205.000) wordt ingezet voor extra IB-capaciteit, ondersteuning op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid, onderzoek en individuele ondersteuning voor kinderen die dat nodig hebben. Wat betreft dit laatste wordt op de scholen vooral geld aan remedial teaching besteed.

In de vorm van een zogeheten Ondersteuningsgids heeft het PCBO het zorg-/kwaliteitsbeleid vastgelegd en via de website gepubliceerd.

6.5 Sociale veiligheid

Scholen in het primair en voortgezet onderwijs zijn sinds 1 augustus 2015 wettelijk verplicht zorg te dragen voor een veilige school. De inspectie ziet hierop toe. Hieronder valt een jaarlijkse monitoring van de sociale veiligheid.

Vanaf 2021 is met ondersteuning van de GGD samen met de (in pandige) kinderopvangorganisatie FloreoKids een veelomvattend sociaal veiligheidsplan vastgesteld dat in- en extern makkelijk (online) toegankelijk is via een digitale infographic. In de verschillende onderdelen van dit plan zijn naast zaken als een pestprotocol en werkwijze huiselijk geweld ook een beroepscode voor de medewerkers en een privacyregeling opgenomen. In de teamvergaderingen wordt aan de inhoud en uitvoering van het plan doorlopend aandacht besteed. Begin 2023 stond de evaluatie van dit sociaal veiligheidsplan op de agenda. Samen met de GGD is er vorm gegeven aan deze evaluatie.

Naar aanleiding hiervan is een aantal aanpassingen aanbevolen in de infographic welke medio 2023 ook zijn doorgevoerd. De vernieuwde infographic is geplaatst op de websites van de scholen.

Al onze scholen hebben in 2023 het hernieuwd vignet 'Gezonde School' voor de themacertificaten Relaties & Seksualiteit en Welbevinden gekregen op basis van het geïmplementeerde sociale veiligheidsbeleid. Dit beleid beschrijft hoe alle betrokkenen met elkaar omgaan in het kader van sociale veiligheid en hoe deze onderwerpen zijn verankerd in de praktijk. Scholing betreffende dit onderwerp wordt vormgegeven in samenwerking met de GGD. In 2023 hebben alle leerkrachten de bijscholing 'Relaties en Seksualiteit' gevolgd. In 2024 wordt de nascholing betreffende de meldcode en grensoverschrijdend gedrag aangeboden aan alle leerkrachten. Met de GGD zijn we overeengekomen de scholing betreffende deze onderwerpen iedere 2 jaar aan te bieden.

Jaarlijks vragen wij de kinderen van groep 5 t/m 8 om op school deel te nemen aan de leerlingenpeiling, waarvan sociale veiligheid een belangrijk onderdeel vormt. Afhankelijk van de geschiktheid van de vragenlijst nemen we het onderzoek af in groep 5 t/m 8 of groep 6 t/m 8. In het verslagjaar hebben de kinderen een digitale en vertrouwelijke vragenlijst ingevuld, beschikbaar gesteld door ZIEN!. De uitkomsten van het onderzoek zijn met de Inspectie gedeeld en zowel bovenschools als in de teams besproken. Waar nodig zijn per school acties ingezet om resultaten verder te duiden of signalen aan te pakken. Om het jaar bevragen we tevens ouders dan wel medewerkers. In 2023 hebben de ouders deelgenomen, waaraan hetzelfde vervolg is gegeven.

De scholen willen zicht hebben op de sociale veiligheid in breed perspectief. Naast de leerkrachten en kinderen zijn ouders van grote invloed op sociale veiligheid in en rondom de school. Voor de organisatie is het daarom van belang dat ouders en leerkrachten samenwerken. Ouders dienen geïnformeerd te worden, mee te kunnen denken en kennis te kunnen vergaren over sociale veiligheid. PCBO Leiderdorp werkt daartoe samen met een medezeggenschapsraad (MR) en een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR). Zij bevragen het bevoegd gezag over de aanleiding, werkwijze en het beoogde effect, alvorens hierover hun standpunt kenbaar te maken, of ermee in te stemmen. Middels informatiebijeenkomsten en nieuwsberichten worden ouders/verzorgers daarnaast actief geïnformeerd over verschillende aspecten van de sociale veiligheid op school.

Op iedere school is de rol van interne vertrouwenspersoon/contactpersoon geborgd. Jaarlijks houden de interne contactpersonen hun kennis op peil middels cursussen, vragenlijsten en informatievoorziening. De externe vertrouwenspersoon werkt niet op de locatie en heeft afstand en objectiviteit. Voor ouders heeft PCBO Leiderdorp deze functie belegd bij de jeugdgezondheidszorg van GGD HM. Voor medewerkers heeft PCBO Leiderdorp deze functie belegd bij Centrum Vertrouwenspersonen Plus (CVP). Jaarlijks voorzien we in informatie richting het personeel betreffende de vertrouwenspersoon, teneinde de bekendheid binnen de organisatie te vergroten.

In 2023 zijn er bij de vertrouwenspersoon geen meldingen binnengekomen vanuit scholen in ons schoolbestuur.

7 Personeel en organisatie

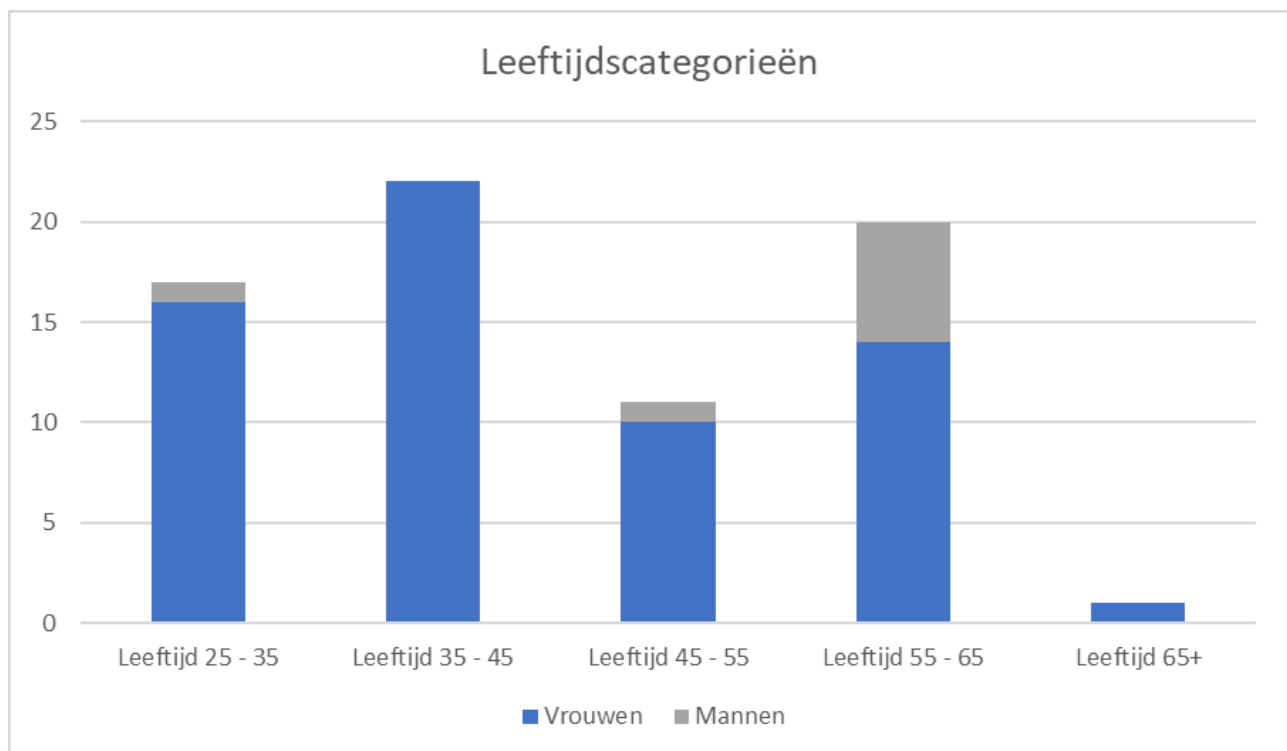
7.1 Personeelssamenstelling

Per 1 januari 2023 had de PCBO Leiderdorp 77 medewerkers (54,4 fte) in dienst. Per 1 januari 2024 bedroeg dit 76 medewerkers (52,2 fte). De grotere omvang van de personeelsformatie ten opzichte van vorige jaren (en de thans ingezette afbouw) is een gevolg van de inzet van meer tijdelijk personeel via de coronasubsidies.

De leeftijdsopbouw van het personeel houdt de aandacht, maar komt steeds meer in evenwicht. Het aantal 55-plussers bedraagt 32 en beneden 35 jaar 44.

Leeftijdscategorie	Mannen	Vrouwen
Leeftijd tot 25	1	4
Leeftijd 25 - 35	1	16
Leeftijd 35 - 45	0	22
Leeftijd 45 - 55	1	10
Leeftijd 55 - 65	6	14
Leeftijd 65+	0	1

Er is aandacht voor een leeftijdsbewust personeelsbeleid met waar mogelijk meer instroom van jonge leerkrachten met nieuwe ideeën en energie. Een bijzonder aandachtspunt vormt het zeer geringe aantal mannelijke leerkrachten. De voorbeeldfunctie voor de kinderen vraagt om een evenwichtiger verdeling.

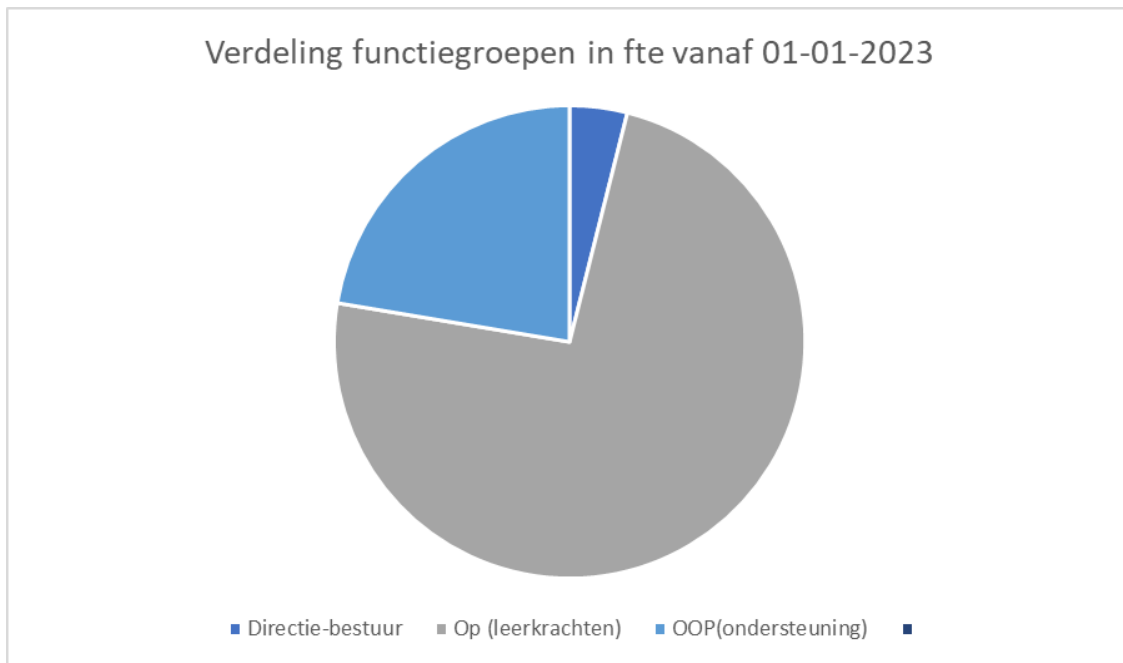

24% van de leerkrachten wordt beloond op LC-niveau (landelijk 25%).

De verdeling van de medewerkers over de diverse functies is als volgt:

Functiegroep	Aantal	FTE
directie-bestuur	3	2,8
OP (leerkrachten)	56	38,61
OOP (ondersteuning)	17	10,79
totaal	76	52,2

Het bestuur werd ruim binnen de WNT-normering beloond en vervulde geen betaalde of onbetaalde (neven)functies.

7.2 Ziekteverzuim

Met een ziekteverzuim van 3,12% is het ziekteverzuim in 2023 een stuk lager dan in 2022. Ter vergelijking: het algemene ziekteverzuim in het onderwijs bedraagt 5,6%. Aandachtspunt blijft het ziekteverzuim op 't Bolwerk, dat zowel op kortdurend verzuim als meldingsfrequentie stabiel, maar hoog blijft.

Twee langdurige ziektegevallen zorgen voor een hoge verzuimduur op de betreffende scholen. Vanaf 6 maanden verzuim zal hiervoor een uitkering worden ontvangen vanuit de verzekering, waardoor de kosten in 2024 hiervoor worden beperkt. De veelvuldige vervanging van het (niet-verzekerde) kortdurend verzuim door leerlingondersteuners heeft de financiële gevolgen voor 2023 beperkt gehouden.

Zolang de achtergrond niet werkgerelateerd is, is er geen aanleiding tot grote ongerustheid en specifieke maatregelen. Door middel van verzuimgesprekken bij een frequentie van drie meldingen binnen een kalenderjaar monitoren we het welbevinden van onze medewerkers en kijken we samen naar een gezonde werk-privébalans.

We zijn er vrijwel steeds in geslaagd om uitval via vervanging op te lossen, al kost dit steeds vaker het nodige kunst- en vliegwerk. Deze vervanging gaat, in de meeste gevallen, ten koste van de leerlingondersteuning. Ook hebben we een (beperkt) aantal keren een groep thuis moeten laten blijven.

Ziekteverzuim per school 2023	
Willem de Zwijger	1,99 %
Kastanjelaan	3,82 %
't Bolwerk	4,93 %
Regenboog	0,98 %
Centraal Bureau	1,92 %
Totaal gemiddeld	3,12 %

De verzekering tegen ziekteverzuim is ondergebracht bij een particuliere verzekeraar. Deze verzekering betaalt na een half jaar 100% van de loonkosten en in het tweede ziektejaar 70%. We merken dat verzekeringspremies voor ziekte overal hard stijgen. Voor 2024 hebben we na gedegen onderzoek en vergelijk besloten om bij de huidige aanbieder te blijven voor een periode van drie jaar.

7.3 Vervanging, uitkeringen na ontslag

De landelijke - al een flink aantal jaren voorspelde - problemen bij de beschikbaarheid van leerkrachten voor de reguliere formatie heeft bij de PCBO tot op heden nog niet tot grote problemen geleid. Net als bij de vervanging bij ziekte worden bij de werving van nieuw personeel vrijwel steeds goede oplossingen gevonden. Dat we dat geheel op eigen kracht kunnen doen, vaak met (voormalige) stagiaires of eigen personeel dat bereid is extra uren te werken, tekent de kracht van de organisatie. We realiseren dat de krapte op de personeelsmarkt niet aan ons voorbijgaat en dat houdt ons alert op goede investeringen in de werktevredenheid en ons netwerk actueel te houden. Zo nemen we deel aan het RAP (Regionale Aanpak Personeelstekort) waardoor we in gezamenlijkheid met andere schoolbesturen initiatieven ontwikkelen. De PCBO blijft hierin kritisch meekijken, wat op waarde wordt geschat voor de eigen organisatie wordt meegenomen.

In het verslagjaar zijn er enkele, zij het beperkte, werkloosheidsuitkeringsverplichtingen ontstaan. Om te voorkomen dat onnodig uitkeringsverplichtingen ontstaan, is de administratie in overleg met het administratiekantoor zo ingericht dat tijdelijke contracten goed bewaakt worden. Door het incidentele karakter van de NPO-gelden konden we helaas, halverwege 2023, verschillende contracten niet verlengen. Gelukkig hebben deze medewerkers heel snel weer een nieuwe werkgever kunnen vinden, waardoor de uitkeringsverplichtingen van kortdurende aard waren.

7.4 Professionalisering en begeleiding starters

In 2023 ontvingen we een bedrag van €78.712 in de lumpsum gericht op professionalisering en begeleiding van starters. Met dit bedrag hebben we ingezet op:

- PCBO-brede scholing op het gebied van het leerlingvolgsysteem, oudercontacten en hoogbegaafdheid.
- bekostiging van een medewerker die alle stageactiviteiten coördineert, contact heeft met de opleidingsscholen en sparringpartner is voor stagiaires en hun begeleiders;
- bekostiging van de inzet van een specialistisch medewerker die zich richt op de bovenschoolse begeleiding van de startende leerkrachten;
- scholing en coaching van de schooldirecteuren in ontwikkeling binnen hun bestuurdersfunctie.

Daarnaast hebben individuele leerkrachten vakspecifieke trainingen gevolgd. Dit op eigen verzoek dan wel in overleg met de schooldirecteur.

Door middel van bespreking van de begroting is de medezeggenschapsraad meegenomen in de besluitvorming van de aanwending van de middelen.

8 Huisvesting en bedrijfsvoering

8.1 Schoolgebouwen

PCBO Leiderdorp beschikt over vier gebouwen.

Het schoolgebouw van de Regenboog is in 2016/2017 gerenoveerd. Samen met het openbaar onderwijs (PROO) en kinderopvang (FloreoKids) vormt het Kindcentrum Voorhof. Het onderhoud en beheer van het totale gebouw is door de gezamenlijke gebruikers ondergebracht in een stichting.

Het gebouw van de School Kastanjelaan is nieuw (2012). De in vorige jaren gesignaleerde opleveringsproblemen met klimaatregeling en energievoorziening blijven een punt van aandacht. Het college van B en W heeft een stuk grond aangekocht, grenzend aan het huidige schoolplein t.b.v. ruimte-uitbreiding van het schoolplein. Dit vereist een wijziging van het bestemmingsplan. Na veel onrust vanuit de buurt zijn er verschillende bijeenkomsten voor omwonenden georganiseerd. Dit heeft er uiteindelijk toe geleid dat de vergunningsaanvraag zonder bezwaren eind 2023 is verleend. Daarna is er een traject gestart waarbij er gekeken wordt of er voldoende financiële middelen zijn voor de herinrichting van het plein. De overgebleven beschikbare middelen vanuit de gemeente zullen gezien de gestegen materiële kosten niet toereikend zijn.

Het gebouw van de Willem de Zwijger staat in het IHP voor vernieuwbouw in 2023-2024. Wegens tekort aan capaciteit bij de gemeente is het bestuur gevraagd of dit uitgesteld kan worden. Het bestuur is hiermee onder voorwaarden akkoord gegaan. Het traject zou daarna in de tweede helft van 2023 opnieuw opgepakt worden. Helaas is naast het ontbreken van capaciteit (een beleidsmedewerker onderwijshuisvesting) inmiddels ook duidelijk dat het ontbreken van een overzicht van financiële middelen betreffende onderwijshuisvesting vanuit de gemeente nog meer vertraging gaat opleveren.

Op de Willem de Zwijger wordt nog gewerkt met traditionele verwarmings- en ventilatievoorzieningen. Mede door de omvang van het gebouw en de lokalen zijn de ventilatieproblemen op de Willem beperkt en kan verbetering wachten op de voorziene renovatie.

De vernieuwbouw voor 't Bolwerk, onderdeel van het nieuw te vormen KC Buitenhof, vordert langzaam. Na een lange stilte door corona leek er vorig jaar weer schot te komen in het project. In 2022 is er door de stuurgroep een keuze gemaakt voor een architect (Topoz). In 2023 werd ook een aannemer gekozen voor de uitvoering van het plan (Kernbouw).

De gemeente die als bouwheer optreedt heeft de regie bij een projectcoördinator gelegd. Hierin is door vertrek een wisseling geweest. De nieuwe projectcoördinator ontdekte een groot verschil tussen beschikbaar budget en de benodigde financiële middelen. Dit heeft opnieuw voor flinke vertraging gezorgd. Het plan moet nu eerst terug naar de gemeenteraad voor de toekenning van meer financiële middelen.

De vertraging heeft ook invloed op volgende projecten, waaronder de vernieuwbouw van de Willem de Zwijger. De gemeente kiest ervoor om nu het bestaande IHP (lopend tot 2026) voortijdig te herzien.

Voor een eigen bijdrage in de renovaties ten behoeve van duurzaamheidsmaatregelen is een bestemmingsreserve gevormd van € 121.000. Voor 't Bolwerk is onder voorwaarden via de gemeente een -landelijke- ventilatiesubsidie van € 90.000 verkregen. Deze subsidie is nog niet aangewend en daarom vooralsnog als kortlopende schuld in de balans opgenomen.

De onderhoudsvoorziening groot onderhoud is gestegen naar € 194.000. Deze voorziening is gevormd op basis van de egalisatiemethode. Per 1 januari 2024 is dit niet meer toegestaan en moet voor de verwerking van de onderhoudskosten een keuze gemaakt worden tussen het vormen van een voorziening groot onderhoud op basis van de componentenmethode of het activeren van de onderhoudskosten op het moment dat deze worden gemaakt en deze vervolgens afschrijven over de levensduur. In 2024 moet deze keuze worden gemaakt. In de meerjarenbegroting is vooralsnog uitgegaan van het vormen van een voorziening groot onderhoud. Dit zal naar verwachting betekenen dat een fors bedrag uit de algemene reserve naar de onderhoudsvoorziening moet worden overgeheveld. De vorming van de onderhoudsvoorziening voor 't Bolwerk en de Willem moet wachten tot na de renovatie.

8.2 Duurzaamheid

De afgelopen jaren heeft de PCBO het nodige geïnvesteerd in de duurzaamheid van de schoolgebouwen. De nieuwbouw en renovatie van de Kastanje en de Regenboog heeft bijgedragen aan een grotere duurzaamheid, onder meer door de klimaatinstallaties, dubbele ramen, LED-verlichting en vloerverwarming. Voor beide gebouwen staat de installatie van zonnepanelen nog op de verlanglijst, waarbij de dakconstructies het niet makkelijk maken. De Willem en 't Bolwerk hebben beide al 7 jaar zonnepanelen en LED-verlichting. In het huidige IHP van de gemeente staan zij opgenomen als te renoveren gebouwen die aan de BENG-vereisten zullen gaan voldoen.

Op alle scholen wordt verlichting die toe is aan vervanging, vervangen door LED-verlichting. Zonnepanelen (Willem de Zwijger) zijn in 2014 geleased bij gebrek aan liquide middelen. De leasetermijn van de zonnepanelen staat voor 2026 op de agenda.

8.3 Administratieve organisatie

In de afgelopen jaren is in overleg met administratiekantoor en accountant de nodige aandacht besteed aan de diverse onderdelen van de administratieve organisatie, zoals een management- en een treasurystatuut. Ook is een afzonderlijk inkoop- en aanbestedingsbeleid vastgesteld. In sommige gevallen sluit de PCBO aan bij een collectieve inkoop samenwerking (bv. bij energie is via een landelijk collectief een meerjarig contract gesloten) maar in de meeste gevallen zijn de inkoopbedragen laag en kan een met vergelijking van prijzen bij andere aanbieders en/of onderhandse aanbesteding worden volstaan. De factuuradministratie is geheel gedigitaliseerd en voorzien van diverse controlepunten. De schoolfondsen zijn, duidelijk te onderscheiden, in de PCBO-administratie ondergebracht en daarmee ook onderdeel van het jaarverslag geworden. Sinds enkele jaren is bij de organisatie een extern ingehuurd controller werkzaam om de bedrijfsvoering te versterken.

8.4 Privacy

Per 25 mei 2018 werd nieuwe (Europese) regelgeving rond privacy van kracht. Dit heeft bij de PCBO tot aanscherping van een aantal regels en procedures geleid. Er is een actueel privacyreglement van kracht geworden, er worden standaard afspraken gemaakt met leveranciers over het gebruik van persoonsgegevens, vastgelegd in een register van verwerkingen waarin alle door de PCBO gebruikte persoonsgegevens zijn vastgelegd. Een en ander wordt gemonitord en zo nodig geactualiseerd door een extern aangestelde functionaris gegevensbescherming (FG). De functionaris gegevensbescherming maakt jaarlijks een overzicht van de stand van zaken en eventuele gebreken. In het verslagjaar zijn geen onregelmatigheden t.a.v. te beschermen gegevens geconstateerd.

Eind 2023 is duidelijk geworden dat de extern aangestelde FG die de afgelopen jaren bij de PCBO betrokken is zijn werkzaamheden zal overdragen aan een collega wegens het elders voortzetten van zijn functie. Voor de inhoud van de werkzaamheden worden geen veranderingen verwacht.

9. Onderwijs

9.1 Ontwikkeling

Op basis van de keuzes in het strategisch beleidsplan en het onderwijskundig beleidsplan is besloten om niet elke school eigen lesmethoden te laten aanschaffen, maar om in gezamenlijk overleg methoden te kiezen die op alle vier de scholen worden toegepast. De verschillen in leerlingenpopulatie in Leiderdorp leiden niet tot de wens of noodzaak om verschillende methodes te hanteren. Kiezen voor dezelfde methoden biedt bovendien de mogelijkheid voor een meer gedegen afweging, een efficiënte inkoop en onderlinge uitwisseling van ervaringen en 'best practices'.

Bij dit alles wordt onderkend dat een goede lesmethode veel kan helpen, maar dat het uiteindelijk gaat om de kwaliteit van de leerkrachten. Via scholing, coaching en intervisie wordt hier veel in geïnvesteerd, onder meer door interscolaire intervisiegroepen. Het jaar 2023 is, na een langdurige periode waarin corona dit proces heeft verstoord, gebruikt om nadrukkelijk in te zetten op versterking van de collectieve professionalisering. Daarvoor worden scholingsjaarplannen op stichtingsniveau opgesteld, waarbij didactisch handelen en verankeren van uit verbetertrajecten opgedane kennis thans de boventoon voeren. Na evaluatie van het inspectiebezoek van eind 2022 is extra aandacht geschonken aan het scherpstellen en zoeken van onderlinge verbondenheid binnen het gehanteerde instructiemodel (EDI).

De scholen werken ter bevordering van de opbrengstanalyses met groeps- en schooleigen doelen. Per leerjaar en specifieke groep wordt in kaart gebracht welke opbrengsten op basis van ervarings- en vergelijkingscijfers worden verwacht. Ook school- en stichtingsbreed worden ontwikkelingen in kaart gebracht en afgezet tegen opbrengsten bij de andere scholen in de stichting, landelijke gemiddelden en met name ook scholen in den lande van vergelijkbare weging. We streven daarbij op onze scholen naar opbrengsten die duidelijk boven die van vergelijkbare scholen in het land liggen. In overleg met het schoolteam en waar nodig de individuele leerkrachten worden concrete doelen gesteld, waarbij - en in toenemende mate in de bovenbouw - de referentieniveaus een aanknopingspunt voor hoge verwachtingen vormen. Drie keer per jaar voeren IB en directie groepsgesprekken met de leerkrachten waarbij de opbrengsten en ontwikkelingen worden geëvalueerd aan de hand van deze doelen en zo nodig afspraken worden gemaakt of aanpassingen worden gedaan om de gewenste ontwikkeling tot stand te brengen. De wegingen en omstandigheden van onze scholen zijn dusdanig dat we hoge verwachtingen hebben van de ontwikkeling van onze leerlingen.

De landelijke tendens van afnemende basisvaardigheden zien we slechts ten dele en niet in algemene zin terug op de scholen van de PCBO. Begin 2023 is een bovenschoolse werkgroep, waar in ieder geval de rekencoördinatoren van de scholen zitting in hebben, op zoek gegaan naar een adequate vervanger van de al wat langer in gebruik zijnde rekenmethode. Deze vervanging is uiteindelijk per schooljaar 2023-2024 geëffectueerd. Eind 2023 zijn vergelijkbare werkgroepen opgezet op het gebied van taal/lezen met het oog op eventuele vervanging van deze lesmethode, alsmede op het gebied van burgerschap om de (inspectie)opdracht van concretiseren van de burgerschapsleerlijn tot stand te brengen. Gelieerd aan taal/lezen is de landelijke discussie over

vorm en belang van het (begrijpend) leesonderwijs, waarover in 2023 reeds geluiden opgaan om het leesonderwijs meer te integreren in de lesmethodes van andere vakken; een ontwikkeling die wij met interesse volgen.

Met behulp van gemeentelijke financiering is voor de jongste leerlingen extra taalbegeleiding opgezet. Door de gelijkschakeling van onderwijstijd voor onder- en bovenbouw is de pilot om buiten schooltijd kosteloos NT2-begeleiding te bieden onder leiding van een gecertificeerde leerkracht vooralsnog bij een tijdelijke interventie gebleven. Ook is per school wederom flink geïnvesteerd in leesontwikkeling en -motivatie.

Op basis van de zogeheten NPO-menukaart is in de afgelopen jaren op de scholen gekozen voor verschillende vormen van effectieve interventies die het onderwijs versterken. Van werken in kleine groepen, individuele begeleiding, extra ateliers, meetinstrumenten en externe RT tot volledige klassensplitsingen. Stichtingsbreed is gekozen voor een scholingsaanpak op het gebied van feedback, op basis van onderzoek het meest effectief om achterstanden en vertragingen zo ver en snel mogelijk in te lopen. Alle scholen hebben hierover scholingsbijeenkomsten gevolgd en worden met vervolgoopdrachten en evaluaties aan het werk gezet. Veel van de interventies gaan gepaard met menskracht, waarvoor de beschikbare gelden worden ingezet. Dit laatste is ook gedurende 2023 zoveel mogelijk gecontinueerd, nu de minister de bestedingsperiode verlengd heeft t/m schooljaar 2024-2025.

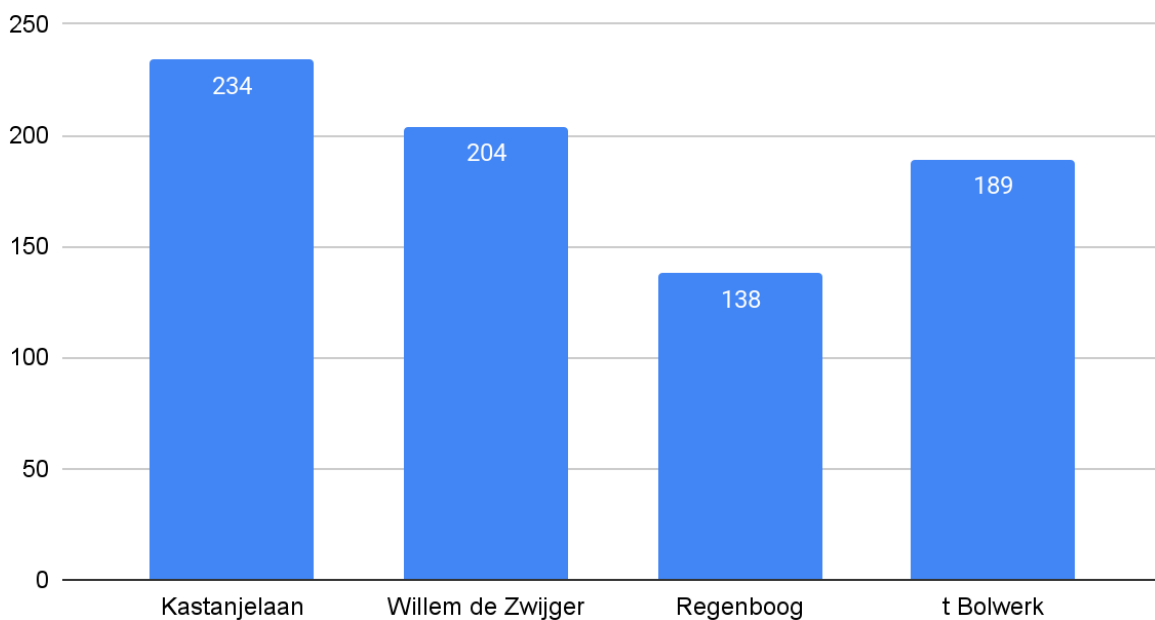
Met behulp van de GGD Leiden en in samenwerking met kinderopvang FloreoKids is een breed gedragen sociaal veiligheidsbeleid opgesteld. Daarbij gaat het om hoe te handelen bij grensoverschrijdend gedrag, omgang met seksualiteit, huiselijk geweld, crisissituaties tot aan privacyregels voor sociale media en een beroepscode voor professionele medewerkers toe. Implementatie naar de teams is gerealiseerd maar verdient jaarlijks opnieuw aandacht. Elementen als de meldcode en gezonde seksualiteitsontwikkeling zijn dit jaar opnieuw in alle teams de revue gepasseerd. Nieuwe medewerkers worden bijgeschoold in de kennis die tijdens dit traject is vergaard. Alle vier de scholen hebben op basis van deze aanpak het vignet Gezonde School van het Trimbos instituut gekregen.

Voor wat betreft de aandacht voor sociaal-emotionele ontwikkeling is in samenwerking met ParnasSys een werkmethode ingevoerd die samen met een overzicht van de cognitieve ontwikkeling van kinderen twee keer per jaar, per kind en per groep, een evaluatie mogelijk maakt. In schooljaar 2023-2024 is deze werkwijze voortgezet met behulp van het systeem Leerling In Beeld (LIB) van CITO. Hiermee worden cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkelingen naast elkaar gelegd en dwarsverbanden zichtbaarder. Uit de NPO-middelen is de invoering van het sociaal-emotionele ontwikkeling stimulerende programma HiRO mogelijk geworden, waarbij gedurende een schooljaar normen en waarden centraal komen te staan in de klas, gekoppeld aan gespreksonderwerpen maar ook fysieke activiteiten. Deel van HiRO is het zogeheten schooljudo, waarbij kinderen in een serie van judotrainingen worden gestimuleerd in de praktische realisatie van waarden en normen in hun gedrag (respect, samenwerking, vertrouwen e.d.). De uitvoering hiervan heeft tot nu toe zowel bij kinderen, leerkrachten als ouders veel waardering opgeleverd.

9.2 Leerlingen

Op de teldatum 1 februari 2023 telden de verschillende scholen samen in totaal 765 leerlingen, een getal dat zich door de verschuiving van de teldatum van 1 oktober naar 1 februari wat moeilijker laat vergelijken met voorgaande aantallen. Wel valt te stellen dat met kleine schommelingen er in algemene zin sprake is van stabilisatie. De (te) sterke groei van de School Kastanjelaan is afgeremd door het terugbrengen van het aantal groepen in het streven naar behoud van de menselijke maat. Directeur en personeel moeten de kinderen, hun ouders en elkaar goed kennen. Inmiddels zien we dat het dalende aantal leerlingen op de School Kastanjelaan doorzet en gelijk opgaat met een groei op de Willem de Zwijger, een ontwikkeling om in de gaten te houden en waar mogelijk tijdig bij te sturen. Om het totaal aantal leerlingen van de PCBO in stand te houden is het streven net als in voorgaande jaren stabilisering met ruimte voor enige groei, in het bijzonder bij de Regenboog.

Leerlingaantal teldatum 01-02-2023

Aantal leerlingen per teldatum

	2020	2021	2022	1-2-2023	1-2-2024	1-2-2025 <i>bijgestelde prognose</i>
Willem de Zwijger	171	185	198	204	216	213
Kastanjelaan	266	248	235	234	203	198
Bolwerk	195	199	195	189	188	189
Regenboog	119	129	136	138	150	160
TOTAAL	751	761	764	765	757	760

9.3 CITO

Een indicatie voor de kwaliteit van het (cognitieve) onderwijs zijn de zogenaamde CITO LVS-toetsen. Over de waarde hiervan is veel verschil van mening. Het is een momentopname en het is belangrijker om zicht te houden op de ontwikkeling van individuele leerlingen in de cognitieve vakken dan dat het iets zegt over de kwaliteit van een school die over nogal wat meer gaat. De waarde van de toets in groep 8 wordt mede bepaald door de toevallige samenstelling van een groep. De kwaliteit van een school met een gemêleerde samenstelling zou ondanks een lagere CITO-score weleens hoger kunnen zijn dan een school met grotendeels HBO/WO opgeleide ouders. Het kan ook zomaar zijn dat een school eenmalige uitschieters naar boven of beneden heeft op basis van de groepssamenstelling. Zo'n uitschieter naar beneden heeft 't Bolwerk gekend in 2019 en de Willem in 2021. Kortom, het (doorgeschooten) belang dat met name aan de Centrale Eindtoets wordt gehecht valt te relativiseren, maar het is wel een goed hulpmiddel om individuele leerprestaties te volgen.

Inmiddels bestaan er naast CITO nog 4 andere toetsen waarvan de resultaten niet of nauwelijks vergelijkbaar zijn met CITO. Meer dan 50% van de scholen heeft een andere dan de CITO Eindtoets afgenomen. Op basis van de ervaringen op onze school en de mate waarin ons onderwijs aansluit bij de verschillende soorten toetsen, heeft de PCBO ook in 2023 voor de schriftelijke Centrale Eindtoets geopteerd.

Nadat de functie van de toets enkele jaren geleden door de overheid tot 'tweede objectieve gegeven' ná de zienswijze van de school is benoemd, is de wijze waarop deze toets wordt afgenomen en de waarde die hij (niet) heeft weer enkele jaren verder bediscussieerd. In het kader van gelijke kansen heet de toets vanaf schooljaar 2023-2024 'Doorstroomtoets' met een afnamemoment in februari, voorafgaand aan een (landelijke) centrale aanmeldperiode bij het VO. Omdat de Doorstroomtoets andere representaties van de scores hanteert dan de Centrale Eindtoets zullen de resultaten in 2024 niet goed vergelijkbaar zijn met andere jaren. In 2023 kon dit, voor het laatst, nog wel. Het ministerie heeft hiervoor reeds gewaarschuwd.

Voor de beoordeling van de prestaties van leerlingen wordt stapsgewijs meer aangesloten bij de zogeheten referentieniveaus, eerder dan bij een landelijk gewogen toetsscore. Dit gebeurt ook binnen onze organisatie. Waar onze scholen over het algemeen boven het landelijk gemiddelde scoren, vindt er tegenwoordig een meer diepgaande analyse plaats van de resultaten, waarbij de opbrengsten worden afgezet tegen de verwachtingen en doelstellingen van de groep, maar ook wordt gekeken naar de schoolweging en hoe een prestatie van de ene school zich verhoudt tot die van soortgelijke scholen met eenzelfde of vergelijkbare weging. De beschikbare data geven bovendien een volledig beeld ten aanzien van prestaties op zowel de basisvaardigheden taal/rekenen als de onderdelen binnen elk vakgebied. Deze manier van werken stimuleert hoge verwachtingen bij alle betrokkenen, geeft inzicht in prestaties en groei en kan uiteindelijk leiden tot inhoudelijke of personele aanpassingen.

Uitslagen CITO Eindtoets

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Willem de Zwijger	537,6	537,1	n.v.t.	533,5	540,8	540,0
Kastanjelaan	538,5	538,5	n.v.t.	539,3	537,0	535,6
't Bolwerk	530,0	531,6	n.v.t.	539,5	538,2	537,5
Regenboog	542,8	542,2	n.v.t.	539,7	539,5	540,3
<i>Landelijk gem.</i>	<i>535,6</i>	<i>535,7</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>534,5</i>	<i>534,8</i>	<i>534,9</i>

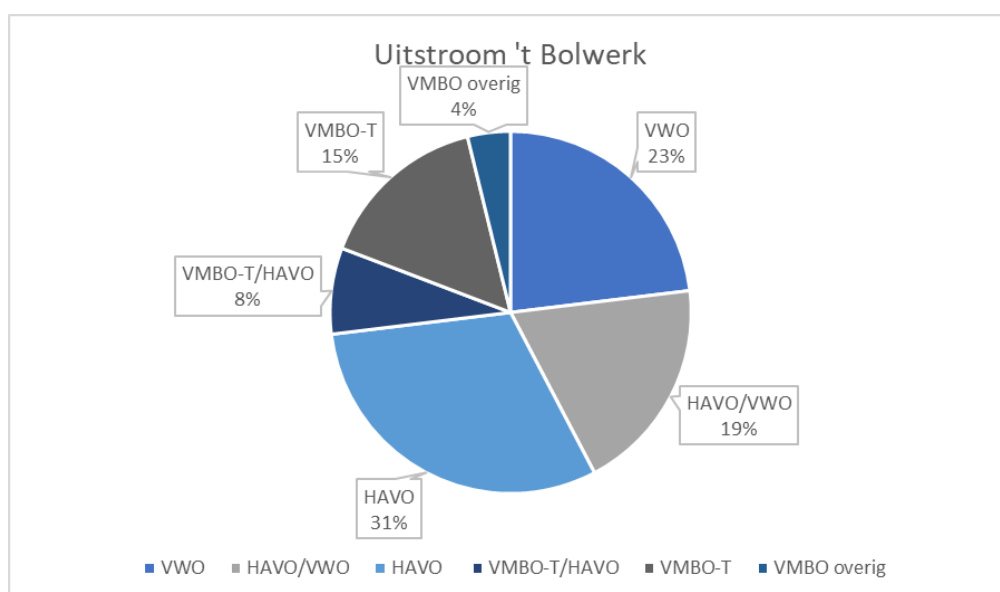
(Door de coronasituatie zijn in 2020 de CITO-eindtoetsen van overheidswege geschrapt.)

De scores van alle vier de scholen lagen in 2023 wederom boven het landelijk gemiddelde. Het gemiddelde op de Kastanjelaan werd gedrukt door een groot verschil in resultaten tussen de beide groepen 8. In de betreffende groepen wordt door directie en IB een diepere analyse gemaakt.

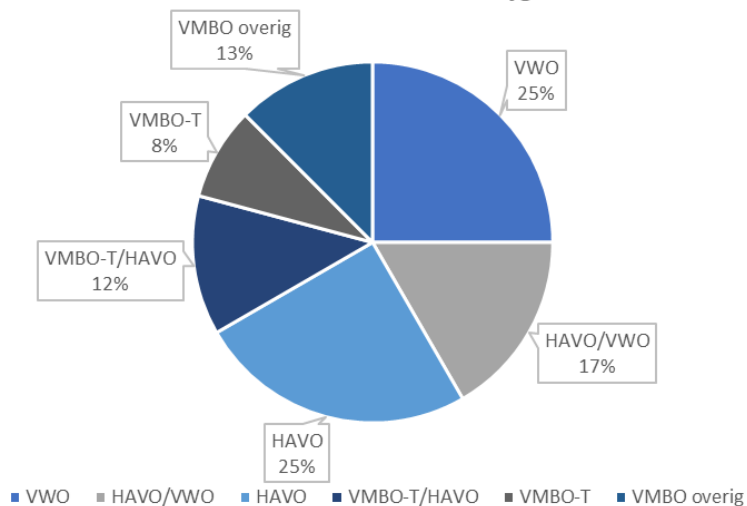
In 2023 hebben de scholen het volgsysteem Leerling In Beeld (LIB, opvolger van CITO LOVS) in gebruik genomen. Deze sluit aan op de toetsen in voorgaande jaren. Met het systeem kunnen trends en ontwikkelingen nog scherper in beeld worden gebracht en als zodanig onderdeel uitmaken van de team-, IB-, directie en bestuursbesprekingen.

9.4 Schoolkeuze vervolgonderwijs

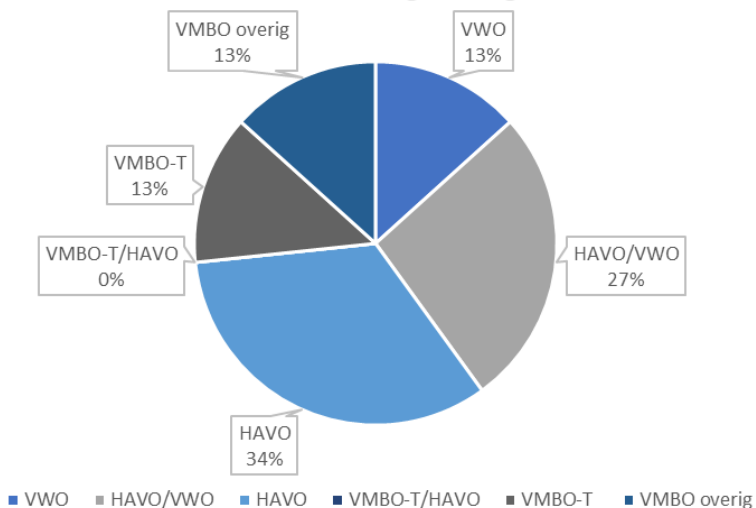
Over het algemeen geeft de uitstroom naar het voortgezet onderwijs een goede indicatie van het niveau van de leerlingen. Sinds enkele jaren is deze keuze niet primair afhankelijk van de uitkomsten van de eindtoets, maar van het advies van de leerkracht. In 2024 wordt de werkwijze bij advisering over het vervolgonderwijs opnieuw aangepast vanuit de veronderstelling dat daarmee kinderen van lager opgeleide ouders een sterker medebepalende toetswaardering krijgen. Bijgaand een overzicht van de uitstroom in 2023 van onze vier scholen.

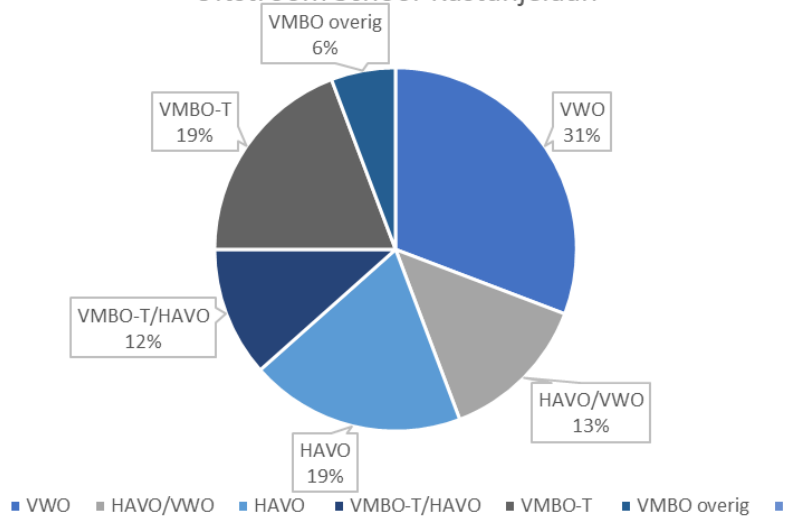
Uitstroom Willem de Zwijger

Uitstroom Regenboog

Uitstroom School Kastanjelaan

9.5 Klachtenregeling, tevredenheidsonderzoeken

De Stichting PCBO kent een eigen klachtenregeling, onder meer zichtbaar op de website. In 2023 zijn geen klachten op basis van de regeling ingediend.

In 2023 is een oudertevredenheidsonderzoek op alle vier de scholen gehouden. De gemiddelde tevredenheid op bestuursniveau ligt met 8,0 hoger dan het landelijke gemiddelde en ook hoger dan de vorige meting in 2021. Opmerkelijk is dat de Regenboog er in positieve zin uitspringt, zowel qua respons als resultaat. De uitkomsten zijn in de teams en met de MR'en besproken. Intern worden bijzondere aandachtspunten opgepakt.

In 2023 vond ook weer een onderzoek onder leerlingen plaats. Deze onderzoeken hebben zich in de afgelopen jaren ontwikkeld van een meting van 'tevredenheid' op school met een concreet cijfer als resultaat naar een niveaumeting van welbevinden op sociaal-emotioneel niveau, gedrag in de klas, sociale veiligheidsbeleving en zelfbeeld. Analyse van de uitkomsten vindt op groeps- en individueel niveau plaats in samenspraak tussen leerkracht, IB en directie. Waar nodig worden ook ouders betrokken. Een landelijk vergelijk zal pas mogelijk zijn in het voorjaar van 2024, als alle landelijke gegevens aan het ministerie moeten zijn gemeld.

Het leerlingonderzoek vindt ook in 2024 weer plaats, evenals een tevredenheidsonderzoek onder medewerkers. De feedback die deze onderzoeken oplevert wordt beschouwd als bouw materiaal voor de verdere versterking van het PCBO-onderwijs, de (sociale) veiligheid en de algehele schoolbeleving.

9.6 Inspectie Onderwijs

In november 2022 heeft de inspectie een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd bij de PCBO. De Inspectie doet in haar huidige werkwijze onderzoek naar het bestuur en de mate waarin beleid bekend is bij en geworteld is in de dagelijkse onderwijspraktijk. Om dit na te gaan heeft eerst een gesprek plaats met het bestuur plaatsgevonden, waarin de visie en missie van de stichting zijn gepresenteerd. Vervolgens heeft de Inspectie het toegelichte beleid geverifieerd bij een vertegenwoordiging van leerkrachten, de IB'ers, de raad van toezicht en de GMR. Aanvullend is de financiële huishouding nader tegen het licht gehouden in gesprek met de portefeuillehouder financiën en de controller. Een en ander heeft geleid tot een rapport van de Inspectie, waarbij zij nadrukkelijk ingaat op een aantal speerpunten van het huidige onderzoekskader. Na een inhoudelijke reactie van het bestuur is het definitieve rapport in de loop van 2023 gepresenteerd.

Op alle onderzoeksonderdelen (Besturing, Kwaliteitszorg, Ambitie) wordt de PCBO voldoende beoordeeld. De PCBO kiest er bewust voor niet voor de kwalificatie 'goed' te gaan, een kwalificatie op aanvraag die slechts ziet op een deel van het onderwijs en aandacht/middelen vraagt die daarmee niet op het primaire proces kunnen worden ingezet.

De Inspectie geeft voorts aan dat het bestuur beschikt over een systeem van kwaliteitszorg waarmee het zicht krijgt op de kwaliteit van het onderwijs en tevens bij kan sturen indien dit nodig is. De gestelde bestuursdoelen worden gerealiseerd door de scholen en er is weinig sprake van uitval van leerlingen, mede door gerichte aandacht voor passend onderwijs voor alle leerlingen. De

leerlingen zijn over het algemeen zeer tevreden over hun eigen school en er is sprake van deugdelijk financieel beheer.

De kwaliteit wordt doorlopend gemonitord middels jaarlijkse tevredenheidsonderzoeken onder leerlingen en om het jaar onder medewerkers en ouders. De opbrengsten van het onderwijs worden zichtbaar gemaakt in trendanalyses (2x per jaar) die op team-, directie- en bestuursniveau worden besproken. Aan de hand van groepsbesprekingen worden de doelstellingen per jaargroep tussentijds gevolgd. De leerkrachten werken met groepsplannen die minimaal twee keer per jaar worden geëvalueerd. Hiermee wordt planmatig aan doelen gewerkt en kan de aanpak tussentijds worden bijgesteld. Naar aanleiding van de opbrengsten op de eindtoets worden scholen onderling met elkaar en met vergelijkbare scholen vergeleken. Conclusies uit de analyse (door IB en directie) hiervan leiden tot aanscherping van de aanpak in het schooljaar erna. Daarnaast heeft de evaluatie invloed op personele keuzes op de scholen.

Aandachtspunt voor de PCBO is om de opbrengstdoelen duidelijker en meetbaarder formuleren en daarmee voor een hogere ambitie te durven gaan. In de meerjarenbegroting kan de koppeling tussen doelen en de inzet van middelen worden verbeterd, alsmede de aandacht voor risicobeheersing.

Het bestuur kreeg tot slot een aantal 'herstelopdrachten in vertrouwen'. Daarmee geeft de Inspectie aan erop te vertrouwen dat een geconstateerd aandachtspunt wordt verholpen en volgt geen verdere controle hierop. Zo wordt voor de invulling van het burgerschapsonderwijs aangegeven dat er een duidelijkere leerlijn moet worden geformuleerd, met concrete en heldere doelen waarop wordt toegezien. Inmiddels is deze verbeteringslag ingezet middels een leerlijncommissie burgerschap met vertegenwoordigers van alle scholen.

Daarnaast wordt een aanvulling op de informatie in het bestuursverslag gevraagd over het interne risicobeheersings- en controlesysteem en het toezicht op een doelmatige besteding van middelen. Dat zal in dit jaarverslag terug te lezen zijn in de hoofdstukken 3 en 10.

Het bestuur valt verder onder het reguliere toezicht van de Inspectie van het Onderwijs, er is geen aanleiding gevonden voor nader of ander onderzoek.

9.7 Onderzoek en internationalisering

Gezien de omvang en prioritering van de PCBO wordt er geen tijd gespendeerd aan eigen activiteiten op het gebied van onderzoek en internationalisering.

10. Financiën

A. Financiële analyse

A1. Staat van baten en lasten

In onderstaand overzicht is zowel de gerealiseerde als de begrote staat van baten en lasten over 2023 opgenomen.

	Realisatie 2023 x € 1.000	Begroot 2023 x € 1.000
Staat van baten en lasten		
Rijksbijdragen OCW	5.632	5.298
Overige overheidsbijdragen	17	-
Overige baten	182	173
Totaal baten	5.831	5.471
Personele lasten	4.532	4.500
Afschrijvingen	102	105
Huisvestingslasten	299	318
Overige instellingslasten	575	580
Totaal lasten	5.508	5.503
Saldo baten en lasten	323	-32
Financiële baten en lasten	1	-
Exploitatieresultaat	324	-32

Het resultaat voor het boekjaar 2023 is met € 324.000 ca € 356.000 positiever dan begroot. Hieronder worden de belangrijkste afwijkingen toegelicht.

Rijksbijdragen OCW

In 2023 is er een nieuwe cao afgesloten met onder andere een loonsverhoging van 10% per 1 juli 2023. Om de lastenstijging hiervan te compenseren heeft het ministerie de lumpsum in 2023 verhoogd waardoor de rijksbijdragen in 2023 hoger zijn dan begroot.

Daarnaast is er vanuit het samenwerkingsverband PPO regio Leiden per leerling meer ontvangen dan begroot en een aanvullende bijdrage ontvangen van ongeveer € 30.000.

Overige overheidsbijdragen

In 2022 is een NPO-subsidie aangevraagd bij de gemeente Leiderdorp. Na het opstellen van de begroting 2023 is door de gemeente voor het schooljaar 2022-2023 € 45.000 toegekend, waarvan ca € 28.000 betrekking had op 2022 en ca €17.000 op 2023.

Overige baten

De overige baten bestaan met name uit de ouderbijdragen welke in lijn zijn met de begroting.

Personele lasten

De loonkosten personeel zijn ca € 80.000 hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door de CAO stijging van 10% per juli 2023. Daarentegen is er vanuit het UWV € 100.000 aan WAZO-uitkeringen ontvangen en vanuit de verzekering voor langdurig zieken (langer dan 6 maanden) is € 3.000 ontvangen. Deze uitkeringen zijn niet separaat begroot. Ter vervanging van een deel van de medewerkers die met zwangerschaps- of ouderschapsverlof waren, is personeel ingehuurd dat niet

in loondienst was. Deze waren niet separaat begroot. De kosten voor het personeel niet in loondienst waren dan ook ca € 30.000 hoger. Verder zijn de overige personele lasten hoger dan begroot en door met name een toename in de premie voor de personeelsverzekering van ca € 21.000.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn in lijn met de begroting.

Huisvestingslasten

De lagere huisvestingslasten worden veroorzaakt door lagere schoonmaakkosten van ca € 16.000. In 2023 is een nieuw contract afgesloten met het schoonmaakbedrijf waardoor de schoonmaakkosten lager zijn. Daarnaast is de dotatie voor de voorziening onderhoud € 10.000 lager dan begroot.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten zijn in lijn met de begroting.

A2. Balans

In onderstaand overzicht is de balans ultimo 2023 met vergelijkende cijfers weergegeven.

Balans	31-dec-23 x € 1.000	31-dec-22 x € 1.000
Activa		
Materiële vaste activa	€ 934	€ 964
Vorderingen	€ 86	€ 95
Liquide middelen	€ 1.736	€ 1.253
Totaal	€ 2.756	€ 2.312
Passiva		
Eigen vermogen	€ 1.892	€ 1.568
Voorzieningen	€ 253	€ 205
Kortlopende schulden	€ 611	€ 539
Totaal	€ 2.756	€ 2.312

De belangrijkste balansmutaties worden hieronder toegelicht.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gedaald als gevolg van de afschrijvingslasten van ca €102.000. Daarnaast hebben er gedurende 2023 investeringen plaatsgevonden van ca € 72.000. Dit betreffen investeringen in meubilair (€ 36.000), ICT (€ 19.000) en leermiddelen (€17.000).

Vorderingen

Ultimo 2022 was een vordering opgenomen op de gemeente inzake de incidentele NPO-middelen van ca € 28.000. Dit bedrag is in 2023 ontvangen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gestegen als gevolg van een positief resultaat. De toename van de liquide middelen is verder toegelicht in A.3 kasstroomoverzicht.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is toegenomen met het resultaat 2023.

Voorzieningen

De toename van de voorzieningen betreft met name een toename in de voorziening groot onderhoud. De toename is met name het gevolg van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden ultimo 2023 zijn hoger dan in 2022. Door de cao stijging van 10% zijn de schulden die hieraan zijn gerelateerd (zoals de loonheffingen en sociale premies, pensioenlasten en vakantiegeld) ook hoger.

A.3 Kasstroomoverzicht

In onderstaand overzicht is het kasstroomoverzicht over 2023 met vergelijkende cijfers weergegeven.

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	324	247
Afschrijvingen	102	116
 Mutaties werkkapitaal		
- Voorraden		
- Vorderingen	9	153
- Kortlopende schulden	71	31
Mutaties voorzieningen	48	53
	<u>554</u>	<u>600</u>
 Ontvangen interest	1	0
Betaalde interest	-	-1
	<u>1</u>	<u>-1</u>
 Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investeringsen materiële vaste activa	-72	-139
	<u>-72</u>	<u>-139</u>
 Mutatie liquide middelen	483	460
 Beginstand liquide middelen	1.253	793
Mutatie liquide middelen	483	460
Eindstand liquide middelen	<u>1.736</u>	<u>1.253</u>

De liquide middelen zijn met ca € 483.000 toegenomen. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door het positieve resultaat over 2023. Daarnaast is er minder geïnvesteerd dan is afgeschreven, met een positief kasstroomeffect van € 30.000. En zijn de schulden toegenomen en de vorderingen afgenomen, met een positieve kasstroom als gevolg (€ 128.000).

B. Continuïteit

B1. Kengetallen

In onderstaand overzicht zijn de personele bezetting en de leerlingaantallen weergegeven.

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Personele bezetting						
Directie en management	2,8	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Onderwijzend personeel	38,9	36,7	36,9	36,3	36,3	36,3
Onderwijsondersteunend personeel	10,1	7,4	7,0	6,4	6,4	6,4
Totaal personele bezetting	51,8	47,5	47,3	46,1	46,1	46,1
Leerlingen per teldatum 1 februari	765	757	742	769	778	787
	765	757	742	769	778	787

Personeel

Het aantal fte's zal na een stijging in de afgelopen jaren weer gaan dalen. De extra inzet van personeel voor het NPO-programma wordt geleidelijk afgebouwd.

Leerlingaantallen

Vanaf 2023 worden de scholen bekostigd op basis van de telling van 1 februari van het jaar daarvoor. De laatste mindering van een groep en het vertrek van wat grotere groepen 8 algemeen zorgt respectievelijk voor een dalend leerlingaantal in 2024 en 2025. De verwachting is dat er vanaf 2026 een stijging is en het leerlingenaantal in 2028 weer op het niveau van 2022 zal zijn, zelfs met een groep minder.

B2. De meerjarenbegroting: staat van baten en lasten

In onderstaand overzicht is de meerjarenbegroting 2024-2028 opgenomen, zoals deze is vastgesteld. De jaarcijfers 2023 zijn op basis van de werkelijke baten en lasten weergegeven.

	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Staat van baten en lasten	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Baten						
Ministerie OCW	5.632	5.427	5.372	5.328	5.558	5.615
Overige overheidsbijdragen	17	0	0	0	0	0
Overige baten	182	182	182	182	182	182
	5.831	5.608	5.553	5.510	5.740	5.797
Lasten						
Personele lasten	4.532	4.607	4.651	4.615	4.663	4.703
Afschrijvingen	102	113	115	127	138	151
Huisvestingslasten	299	299	299	299	299	299
Overige instellingslasten	575	622	622	622	622	622
	5.508	5.642	5.688	5.664	5.723	5.775
Saldo baten en lasten	323	-34	-135	-154	17	22
Financiële baten	1	-	-	-	-	-
Financiële lasten	-	-	-	-	-	-
Exploitatieresultaat	324	-34	-135	-154	17	22

Analyse financieel resultaat

De begroting laat voor 2024 en 2025 een negatief resultaat zien van respectievelijk ca. € 34.000 en € 135.000. Dit beeld wordt vertekend door de geplande NPO-uitgaven. De NPO-middelen zijn per 1 augustus 2023 gestopt. De middelen kunnen echter nog tot en met juli 2025 nog worden ingezet. Eind 2023 is een bestemmingsreserve ontstaan van ca. €390.000 Deze wordt ingezet om interventies vanuit het NPO-programma door te laten gaan in de periode t/m juli 2025 alsmede aanvullende keuzes (waar mogelijk) te maken.

Vanaf schooljaar 2025/2026 worden alleen de structurele middelen ingezet in de begroting. In 2026 is een daling te zien in het resultaat als gevolg van een daling van het aantal leerlingen per 1 februari 2025 door een grote uitstroom. Per 1 februari 2026 wordt echter weer een stijging van het aantal leerlingen verwacht, met een positief resultaat van €17.000 in 2027 als gevolg. Dit zet zich voort in 2028.

Daarnaast is een stijging van de afschrijvingslasten zichtbaar. Er wordt een toename van het gebruik van ICT verwacht, waardoor voor de komende jaren hogere investeringen zijn begroot dan de realisatie in voorgaande jaren. ICT-investeringen in gang gezet aan het einde van 2023 zullen zichtbaar zijn in 2024. Dit brengt tevens een stijging van de afschrijvingslasten met zich mee.

B3. De meerjarenbegroting: balans

In onderstaand overzicht is de meerjarenbegroting 2024-2028 opgenomen, zoals deze is vastgesteld. De jaarcijfers 2023 zijn op basis van de realisatie weergegeven.

Op basis van tussentijdse cijfers over 2023 is er voor de meerjarenbegroting een inschatting gemaakt van de stand van het eigen vermogen en de liquide middelen ultimo 2023. Afwijkingen hierop in de realisatie van 2023 resulteren in een afwijkende meerjarenberekening van het eigen vermogen en de liquide middelen.

Balans	31-dec-23 x €1.000	31-dec-24 x €1.000	31-dec-25 x €1.000	31-dec-26 x €1.000	31-dec-27 x €1.000	31-dec-28 x €1.000
Activa						
Materiële vaste activa	934	960	950	941	908	867
Vorderingen	86	40	40	40	40	40
Liquide middelen	1.736	1.561	1.476	1.330	1.421	1.467
	2.756	2.561	2.465	2.311	2.369	2.374
Passiva						
Algemene reserve	1.282	1.073	1.126	972	989	1.011
Bestemmingsreserves publiek	511	295	107	107	107	107
Bestemmingsreserves privaat	99	99	99	99	99	99
Voorzieningen	253	534	573	573	614	597
Schulden kort	611	560	560	560	560	560
	2.756	2.561	2.465	2.311	2.369	2.374

Toelichting balansposities

De belangrijkste elementen van het verloop van de balansposities worden hieronder benoemd.

Activa

- Materiële vaste activa: de mutaties worden veroorzaakt door de investeringen en de afschrijvingen. In voorgaande jaren zijn investeringen in ICT doorgeschoven, waardoor de investeringen in 2024 hoger zijn begroot en de boekwaarde in 2024 zal stijgen. Vervolgens zal als gevolg van hogere afschrijvingslasten de boekwaarde weer dalen.
- De liquide middelen zijn opgenomen conform de liquiditeitsprognose. Als gevolg van negatieve exploitatieresultaten is tot en met 2026 een daling van de liquide middelen zichtbaar, waarna deze vanaf 2027 weer toenemen. Een analyse van de liquiditeitspositie op basis van de current ratio vindt plaats in paragraaf B.4 financiële positie.

Passiva

- Onder de voorzieningen is de voorziening groot onderhoud opgenomen. In 2023 is deze conform de overgangsregeling verwerkt. In 2024 gaat de gewijzigde regelgeving in ten aanzien van de bepaling van de voorziening groot onderhoud. In 2024 zal een besluit genomen moeten worden in hoeverre er een voorziening voor groot onderhoud gevormd gaat worden of dat de onderhoudskosten geactiveerd worden op het moment

dat de kosten worden gemaakt, waarna ze vervolgens worden afgeschreven. In de begroting is voorzichtigheidshalve een dotatie voorziening onderhoud in de lasten opgenomen.

- Eigen vermogen: het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves. De mutaties in het eigen vermogen betreffen het resultaat van het boekjaar en in 2024 is tevens een mutatie opgenomen voor het effect van de gewijzigde regelgeving ten aanzien van de bepaling van de voorziening groot onderhoud. Het uiteindelijke effect op het eigen vermogen is echter afhankelijk van de keuze die het bestuur in 2024 zal maken ten aanzien van de verwerking van onderhoudskosten. De bestemmingsreserve publiek betreft in 2023 voor ca € 390.000 de NPO-reserve, welke gedurende 2024 en 2025 tot nihil zal worden gebracht. In paragraaf B.4 financiële positie wordt verder ingegaan op de hoogte van het eigen vermogen.

B4. Financiële positie

In onderstaand overzicht zijn de kengetallen opgenomen om de financiële positie van PCBO Leiderdorp weer te geven.

Kengetallen	norm	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
		2023	2024	2025	2026	2027	2028
Solvabiliteit 1: (EV/TV)	10%-45%	69%	57%	54%	51%	50%	51%
Solvabiliteit 2: (EV+VZ/TV)	>30%	78%	78%	77%	76%	76%	76%
Current Ratio (liquiditeit): (Vlott. activa/kortl. schulden)	>1	2,98	2,86	2,71	2,45	2,61	2,69
Rentabiliteit:	-3% - 3%	5,6%	-0,6%	-2,4%	-2,8%	0,3%	0,37%
Weerstandsvermogen: (totaal EV-/MVA/Rijkbijdragen)	5% - 20%	17%	9%	7%	4%	5%	6%
Weerstandsvermogen: (totaal EV/Rijkbijdragen)	5% - 20%	34%	27%	25%	22%	22%	22%
Personeelslasten / rijksbijdragen	80% - 85%	80%	85%	87%	87%	84%	84%
Personeelslasten / totaal baten plus financiële baten	80% - 85%	78%	82%	84%	84%	81%	81%
Personeelslasten / totaal lasten plus financiële lasten	80% - 85%	82%	82%	82%	81%	81%	81%

Feitelijk EV	€ 1.793	€ 1.368	€ 1.233	€ 1.079	€ 1.096	€ 1.118
Normatief EV (signaleringswaarde)	€ 1.340	€ 1.345	€ 1.354	€ 1.365	€ 1.362	€ 1.344
Verskil	€ 453	€ 23	€ (121)	€ (286)	€ (266)	€ (226)
Bovenmatig eigen vermogen (boven de 1)	1,34	1,02	0,91	0,79	0,80	0,83

Bovenstaand overzicht laat zien dat de vermogens- en liquiditeitspositie van PCBO Leiderdorp op orde is.

Door het ministerie van OCW is de signaleringswaarde ontwikkeld om mogelijk bovenmatige reserves van schoolbesturen zichtbaar te maken. Het gerealiseerde (publiek) eigen vermogen ultimo 2023 is hoger dan de signaleringswaarde. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de NPO-middelen welke ultimo 2023 gereserveerd zijn in de bestemmingsreserve. Deze middelen zullen tot en met schooljaar 2024/2025 worden ingezet met een daling van het mogelijk bovenmatige eigen vermogen als gevolg. Vanaf 2025 is het eigen vermogen onder de signaleringswaarde begroot, waardoor er geen sprake is van mogelijk bovenmatig eigen vermogen. Daarnaast blijkt dat overige kengetallen voldoende zijn, waardoor in zijn geheel kan worden gesteld dat de vermogens- en liquiditeitspositie voor de komende jaren op orde is.

B5. Disclaimer

Bij het opstellen van de continuïteitsparagraaf is ingegaan op de toekomstige situatie van PCBO Leiderdorp. Uiteraard laat de toekomst zich niet voorspellen en is de kans zeer groot dat bovenstaande cijfers in werkelijkheid afwijken. Immers, het onderwijs is onderhevig aan politieke besluitvorming en demografische ontwikkelingen. Binnen onze planning- en controlcyclus is opgenomen dat we minimaal jaarlijks nagaan of onze uitgangspunten passend blijven en of het scenario dat ten grondslag ligt aan bovenstaande cijfers, nog geldt. Er kan daarom geen harde garantie worden afgegeven over de toekomstige realisatie van bovenstaand scenario.

C. Financieel beheer

PCBO Leiderdorp heeft voor de administratieve processen een administratieve organisatie – interne controle (AO/IC) opgesteld. De planning- en controlcyclus, het treasurystatuut en het investeringsbeleid maken verder onderdeel uit van het financieel beheer van de stichting.

C1. Planning- en controlcyclus

PCBO Leiderdorp heeft een planning- en controlcyclus dat op hoofdlijnen uit de volgende onderdelen bestaat:

- Opstellen en vaststellen jaarverslag vorig boekjaar. Dit betreft het bestuursverslag en de jaarrekening. Dit verslag is een verantwoordingsdocument over het gevoerde beleid (van jaardoelen naar strategisch beleid) en de cijfermatige positie van de stichting.
- Opstellen en vaststellen bestuursformatieplan voor het volgende schooljaar (beleidsmatige en formatieve financiële planning). Formele vaststelling vindt plaats uiterlijk 1 mei voor het nieuwe schooljaar.
- Opstellen van 4 periodieke rapportages gedurende het kalenderjaar. Afhankelijk van de vakanties wordt jaarlijks bepaald over welke perioden deze rapportages betrekking hebben, zodat op een meest effectieve wijze eventuele bijsturing kan plaatsvinden. Over 2023 heeft er een 4-maands-, een 7-maands-, een 10-maands- en een Q4 rapportage plaatsgevonden. Over 2024 zal een Q1-, een 7-maands-, een Q3- en een Q4- rapportage worden opgesteld. De rapportages bestaan uit de staat van baten en lasten en een analyse hierop, de ontwikkeling van de leerlingaantallen, de ziekteverzuim-percentages en een prognose voor het lopende kalenderjaar en indien van toepassing eventuele risico's voor de toekomst. Deze rapportage wordt besproken met het bestuur/de directie en de Raad van Toezicht. Waar nodig worden gesprekken met individuele scholen gevoerd.
- Met ingang van 2024 worden maandrapportages opgesteld. Deze rapportages bestaan uit een overzicht van de baten en personeelslasten met een analyse hierop en een prognose voor het lopende kalenderjaar. Deze rapportage wordt besproken met het bestuur/de directie. Waar nodig worden gesprekken met individuele scholen gevoerd.
- Opstellen van de taakstellende (meerjaren)begroting. Het geheel wordt vastgesteld door het College van Bestuur en voorgelegd aan de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad en de Raad van Toezicht.
- Tweejaarlijkse uitgebreide risicoanalyse. In 2023 is door een deskundig bureau een risicoanalyse uitgevoerd. Jaarlijks wordt door het bestuur aan de Raad van Toezicht toegelicht hoe deze risico's zich vertalen in bestuurlijke besluiten en beleid. In 2025 (of eerder indien gewijzigde omstandigheden dit vergen) zal een update plaatsvinden van deze analyse.

C2. Treasury

PCBO Leiderdorp beschikt over een treasurystatuut waarin het volgende is beschreven:

Het treasurybeleid is dienend aan de primaire doelstelling van de stichting: het geven van onderwijs. Hiervan afgeleid is de doelstelling van het financieel beleid; het borgen van de financiële continuïteit van de organisatie. Deze doelstelling valt uiteen in het realiseren en borgen van:

- A. voldoende liquiditeit;
- B. lage financieringskosten;
- C. risicomijdende uitzettingen;
- D. kosteneffectief betalingsverkeer en
- E. beheersen en bewaken financiële risico's.

Er is in 2023, net als in voorgaande jaren, een terughoudend treasurybeleid gevoerd. De liquide middelen zijn ondergebracht bij de Rabobank.

C3. Investeringsbeleid

PCBO Leiderdorp heeft een meerjareninvesteringsbegroting opgesteld, welke in onderstaand overzicht is opgenomen.

	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Investeringen	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000
ICT	19	69	65	79	70	70
Inventaris	36	25	25	25	20	20
Leermiddelen	17	30	15	15	15	20
Totaal	72	124	105	119	105	110

In 2023 zijn investeringen doorgeschoven, waardoor in 2024 een hogere investering zichtbaar is dan in de andere jaren. ICT bevat componenten die qua technische ontwikkeling aan snelle veranderingen onderhevig zijn en vergt dan ook een hogere investering dan inventaris en leermiddelen. Daarnaast zien wij voor leermiddelen een verschuiving van investeringen naar de aanschaf van verbruiksmiddelen en licenties. Meubilair wordt mede beïnvloed door ontwikkelingen van leerlingaantallen op scholen en de bijbehorende noodzakelijke materialen. Voor alle investeringen wordt een concreet overzicht bijgehouden die onder de begrote investeringsbedragen ligt.

C4. Risicoanalyse

In 2023 is een risicoanalyse uitgevoerd door een deskundig bureau (Dyade) om zodoende de risico's goed in kaart te brengen. De uitgevoerde risicoanalyse was gericht op de belangrijke aandachtsgebieden van een schoolbestuur. De kans en de gevolgen van de risico's zijn ingeschat en er is gekeken in hoeverre deze risico's zijn afgedekt door een of meer beheersmaatregelen. Naar aanleiding van deze analyse zijn acties naar voren gekomen. Daarnaast zal er tweejaarlijkse een update van deze risicoanalyse plaatsvinden.

In onderstaand overzicht zijn de risico's ten aanzien van de financiën opgenomen met een gemiddeld of hoge impact en waarvoor ten tijde van de risicoanalyse geen specifieke beheersmaatregelen waren. De ondernomen acties zijn en de gevolgen hiervan zijn tevens in het overzicht vermeld.

Omschrijving risico	Kans	Impact	Actie	Gevolg actie voor risico
Financiën				
Het aantal leerlingen wijzigt sterk de komende jaren.	Gemiddeld	Hoog	Bij elke 1 februari telling de effecten van de leerlingmutaties doorrekenen in de meerjarenbegroting.	Hoog
Ministerie van OCW en/of gemeente verlagen onverwacht de bijdrage.	Gemiddeld	Gemiddeld	Per kwartaal wordt getoetst of de nieuwe beschikkingen / informatie kan leiden tot aanpassing van de (meerjaren)begroting.	Hoog
Risicomanagement is geen onderdeel van de planning en controlcyclus.	Gemiddeld	Gemiddeld	Afgedekt in de vorm van bestuur srapportages. Daarnaast wordt dit specifieker op de agenda gezet als actiepunten van het bestuur. Verder wordt met de RvT de mogelijkheid van een 'bestuurlijk jaarplan' verkend. Ook leidt de jaarkalender RvT-CvB tot een gerichtere behandeling van dit onderwerp.	Hoog

Hieronder een korte toelichting op de gesignaleerde risico's.

Risico: Het aantal leerlingen wijzigt sterk de komende jaren

De prognoses van de gemeente zijn in de afgelopen jaren niet realistisch gebleken. Een sterke wijziging is te voorzien in de eigen prognoses. Thans ziet het er niet naar uit dat er een sterke wijziging zal optreden. Wel is het zaak de instroom op twee specifieke scholen te volgen en

stimuleren. Op de kleinste school vraagt het doorzetten van de groei scherpe keuzes in het al dan niet samenvoegen van groepen.

Risico: Ministerie van OCW en/of gemeente verlagen onverwacht de bijdrage

PCBO Leiderdorp is voor de inkomsten in grote mate afhankelijk van de rijksbijdragen. Wijzigingen in de wet- en regelgeving omtrent deze bijdragen hebben invloed op de bedrijfsvoering. Personele (cao-)ontwikkelingen worden vrijwel altijd meegenomen in de bekostiging. Stijging van materiële kosten wordt niet altijd geheel gecompenseerd.

Uit de risicoanalyse kwam verder naar voren dat er geen financiële risico's in de aandachtsgebieden zijn die niet opgenomen kunnen worden in de (meerjaren)begroting. In paragraaf B.4 is reeds ingegaan op de hoogte van het eigen vermogen.

Stg Protestants- Christelijk Basisonderwijs te Leiderdorp

Jaarrekening 2023

Telefoon: 071-5425503
Website: www.pboleiderdorp.nl
E-mail: administratie@pboleiderdorp.nl

Jaarrekening

Inhoudsopgave

47

Balans na resultaatbestemming per 31 december 2023	48
Staat van baten en lasten 2023	50
Kasstroomoverzicht 2023	51
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	52
Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december 2023	59
Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW	63
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	64
Toelichting op de staat van baten en lasten 2023	65
(Voorstel) bestemming van het resultaat	69
Gebeurtenissen na balansdatum	70
Overzicht verbonden partijen	71
WNT-verantwoording 2023	72

Overige gegevens

Gegevens over de rechtspersoon	74
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	75
Ondertekening van de jaarrekening	79

Balans na resultaatbestemming per 31 december 2023

1	Activa	<u>31 december 2023</u>	<u>31 december 2022</u>
		€	€
1.1.2	<u>Materiële vaste activa</u>		
1.1.2.1	Gebouwen en verbouwingen	540.706	561.721
1.1.2.3	Inventaris en apparatuur	334.213	342.790
1.1.2.4	Overige materiële vaste activa	<u>58.741</u>	<u>59.312</u>
		933.660	963.823
1.2.2	<u>Vorderingen</u>		
1.2.2.3	Gemeenten	0	28.098
1.2.2.10	Overige vorderingen	19.563	6.252
1.2.2.15	Overlopende activa	<u>67.051</u>	<u>60.579</u>
		86.614	94.929
1.2.4	<u>Liquide middelen</u>		
1.2.4.2	Banken	<u>1.735.894</u>	<u>1.253.733</u>
		1.735.894	1.253.733
	Totaal Activa	<u><u>2.756.168</u></u>	<u><u>2.312.485</u></u>

Balans na resultaatbestemming per 31 december 2023

2	Passiva	<u>31 december 2023</u>	<u>31 december 2022</u>
		€	€
2.1	<u>Eigen vermogen</u>		
2.1.1.1	Algemene reserve	1.282.079	971.558
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	510.556	497.191
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	<u>99.628</u>	<u>99.559</u>
		1.892.263	1.568.308
2.2	<u>Voorzieningen</u>		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	59.276	57.165
2.2.3	Voorziening groot onderhoud	<u>193.526</u>	<u>148.157</u>
		252.802	205.322
2.4	<u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.6	Gemeenten	90.591	90.591
2.4.8	Crediteuren	38.667	16.241
2.4.9.1	Loonheffing en premies	199.538	186.252
2.4.9.2	Omzetbelasting	2.835	0
2.4.10	Pensioenpremies	57.047	52.377
2.4.12	Overige kortlopende schulden	7.667	934
2.4.19	Overlopende passiva	<u>214.758</u>	<u>192.460</u>
		611.103	538.855
	Totaal Passiva	<u><u>2.756.168</u></u>	<u><u>2.312.485</u></u>

Staat van baten en lasten 2023

	Realisatie 2023 In €	Begroting 2023 In €	Realisatie 2022 In €	
3	<u>Baten</u>			
3.1	Rijksbijdragen OCW	5.632.791	5.298.295	5.380.376
3.2	Overige overheidsbijdragen en subsidies	16.550	0	28.098
3.5	Overige baten	182.016	172.520	172.944
	Totaal Baten	5.831.357	5.470.815	5.581.418
4	<u>Lasten</u>			
4.1	Personele lasten	4.532.207	4.499.781	4.374.320
4.2	Afschrijvingen	101.758	105.021	116.087
4.3	Huisvestingslasten	299.218	318.425	291.810
4.4	Overige instellingslasten	575.227	579.995	552.374
	Totaal Lasten	5.508.410	5.503.222	5.334.591
	Saldo baten en lasten	322.947	-32.407	246.827
5	<u>Financiële baten en lasten</u>			
6.1	Financiële baten	1.008	0	-252
6.2	Financiële lasten	0	0	-760
	Saldo financiële baten en lasten	1.008	0	-1.012
	<u>Exploitatieresultaat</u>	<u>323.955</u>	<u>-32.407</u>	<u>245.815</u>

Kasstroomoverzicht 2023

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	322.947	246.827
Afschrijvingen	101.758	116.087
Mutaties werkkapitaal		
- Vorderingen	8.315	153.227
- Kortlopende schulden	72.248	31.335
Mutaties voorzieningen	<u>47.480</u>	<u>52.831</u>
	552.748	600.307
Ontvangen interest	1.008	-252
Betaalde interest	<u>0</u>	<u>-760</u>
	1.008	-1.012
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings materiële vaste activa	<u>-71.595</u>	<u>-138.814</u>
	-71.595	-138.814
Mutatie liquide middelen	482.161	460.481
Beginstand liquide middelen	1.253.733	793.252
Mutatie liquide middelen	<u>482.161</u>	<u>460.481</u>
Eindstand liquide middelen	<u><u>1.735.894</u></u>	<u><u>1.253.733</u></u>

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Activiteiten

De Stichting Protestant-Christelijk Basisonderwijs te Leiderdorp verzorgt onderwijs aan de bij de scholen ingeschreven leerlingen.

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld, uitgaande van de continuïteitsveronderstelling met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van de verkrijgingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De in de jaarrekening opgenomen bedragen zijn in hele euro's.

Vergelijking met vorig jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en passiva en van baten en lasten.

Schattingen hebben betrekking op:

- de waardering van materiële vaste activa, waaronder de gehanteerde afschrijvingstermijnen;
- de verwachte onderhoudsuitgaven bij bepaling van de voorziening onderhoud;
- de bepaling van personele voorzieningen.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Tevens worden rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen aangemerkt als verbonden partij. Hetzelfde geldt voor statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs onder aftrek van eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Er wordt een activeringsgrens gehanteerd van € 500, investeringen onder de € 500 worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Schoolgebouwen

Het economisch eigendom van de gebouwen is in handen van de gemeente en het juridisch eigendom berust bij het bevoegd gezag. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Voor kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans.

Inventaris en duurzame leer- en hulpmiddelen

Als ondergrens voor het activeren van duurzame middelen wordt een bedrag van € 500 aangehouden. Deze ondergrens geldt per artikel of voor een groep van samenhangende artikelen.

De gehanteerde categorieën materiële vaste activa en de bijbehorende afschrijvingspercentages zijn:

Gebouwen en verbouwingen	2,50%	3,33%
Meubilair	5,00%	6,67%
Inventaris en apparatuur	6,67%	14,29%
ICT	14,29%	20,00%
Leermiddelen		12,50%
Overige materiële vaste activa		10,00%

De afschrijving kan nooit over een langere periode plaatsvinden dan de technische levensduur.

Financiële vaste activa

De eerste waardering van de financiële vaste activa is de reële waarde en de vervolgwaardering is de

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn.

Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld.

Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Een bijzondere-waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waar (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien de instrumenten bij de vervolgwaardering niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeverminderingen in de staat van baten en lasten, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Handels- en overige vorderingen

Handels- en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Afgeleide financiële instrumenten

De Stichting Protestant-Christelijk Basisonderwijs te Leiderdorp maakt geen gebruik van financiële derivaten en beperkt de risico's (renterisico, kasstroomrisico en kredietrisico) door gebruik te maken van de rekening-courant en spaarrekeningen, rekening houdend met de voorwaarden uit de Regeling belenen van 6 juni 2016 met kenmerk WJZ/800938 en de aanvulling daarop zoals opgenomen in de regeling van 19 december 2018 met kenmerk FEZ/1402273.

Vlottende activa

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het onderdeel "financiële instrumenten".

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bevoegd gezag en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van het bevoegd gezag worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen Vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de baten en lasten. Deze reserve dient ter dekking van eventuele toekomstige exploitatietekorten.

Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

Bestemmingsreserves worden gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel. Bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen.

Bestemmingsreserve publiek

Deze publieke reserve betreft het door het bevoegd gezag reeds bestemde gedeelte van de exploitatieoverschotten van het bevoegd gezag tot en met het verslagjaar.

De bestemmingsreserve "NPO gelden" is gevormd ter dekking van de kosten die nog gemaakt worden die t.l.v. deze subsidie gebracht worden.

De bestemmingsreserve "Vernieuwbouw" is gevormd ter dekking van kosten van de Verbouwing van Het Bolwerk voor het deel waarvoor geen dekking is vanuit de gemeente.

Bestemmingsreserve privaat

Aan deze reserve ligt een private herkomst ten grondslag. De reserve is in het verleden tot stand gekomen vanuit private middelen op schoolbankrekeningen. Zo lang geen specifieke bestemming is gegeven aan dit private vermogen muteert de reserve niet.

Resultaatbestemming

De bestemming van het resultaat aan de algemene reserve dan wel de bestemmingsreserve vindt plaats op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Het resultaat wordt in principe toegevoegd of onttrokken aan de publieke reserve tenzij aan de middelen een private herkomst ten grondslag ligt.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. In beginsel dienen de voorzieningen met ingang van boekjaar 2020 gewaardeerd te worden tegen contante waarde. Aan hand van de looptijd en de disconteringsvoet is bepaald dat het effect van de tijdswaarde niet materieel is, waardoor de voorzieningen conform RJ 252 alsnog gewaardeerd zijn tegen nominale waarde

Onderhoudsvoorziening

De onderhoudsvoorziening is gevormd ter egalisatie van de kosten die verbonden zijn aan het meerjarig planmatig onderhoud en de exploitatievoorzieningen van de gebouwen van het bevoegd gezag. De dotatie aan de voorziening is gebaseerd op de verwachte kosten en de periodiciteit waarmee onderhoudswerken naar verwachting worden uitgevoerd op basis van een opgesteld onderhoudsplan dat door het bevoegd gezag is goedgekeurd. Het uitgevoerde groot onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

De grondslag voor de bepaling van de dotatie aan de voorziening onderhoud is ongewijzigd. Het bevoegd gezag maakt voor de bepaling van de dotatie aan de voorziening onderhoud gebruik van de tijdelijke regeling 2018 en 2019 zoals vastgelegd in de regeling van 21 maart 2019 met nr. FEZ (EDOC-1440924). De overgangsregeling is verlengd tot en met 2023.

Pensioenvoorziening

Het bevoegd gezag heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegd-pensioenregeling, waarbij de toegezegde pensioenuitkeringen gebaseerd zijn op middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds, en wordt - conform de in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving aangereikte vereenvoudiging - in de jaarrekening verwerkt als toegezegde-bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord.

Pensioenrechten

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds (beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste 12 maandelijkse dekkingsgraden) dit toelaat. Naar de stand van januari 2024 is de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds 113,9%. Naar de stand van 31 december 2023 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 110,5% (bron: website www.abp.nl).

De Stichting Protestant-Christelijk Basisonderwijs te Leiderdorp heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Stichting Protestant-Christelijk Basisonderwijs te Leiderdorp heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Personeelsvoorzieningen

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van kosten van jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding, leeftijd van betrokkene(n), blijfkanspercentage en een uitkering bij 25 en 40 jarig jubileum.

Kortlopende schulden

De grondslagen voor de waardering van schulden zijn beschreven onder het onderdeel “financiële instrumenten”.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Baten

Rijksbijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de personele en materiele exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie van OCW. De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging (lumpsum) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Niet geormerkte OCW-subsidies (subsidies die volledig vrij besteedbaar zijn) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (G1-doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten verwerkt in de staat van baten en lasten. De subsidies waarvoor nog niet (alle) activiteiten (prestaties) zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de vooruitontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen.

Geormerkte OCW-subsidies met verrekeningsclausule (G2-doelsubsidies waarbij het overschot wordt terugbetaald) worden naar rato van de voortgang van de subsidiabele lasten verwerkt in de staat van baten en lasten. De nog niet bestede subsidies per balansdatum worden verantwoord onder de vooruitontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen. Zodra de bestedingstermijn (subsidietijdvak) is verlopen, wordt het restant gepresenteerd als kortlopende verplichting.

Overige overheidsbijdragen

Dit betreft subsidies van Gemeenten en andere overheidsinstanties m.u.v. het Ministerie van OCW voor zover de bijdragen niet als doelsubsidies in het kader van de huisvestingsverordening in mindering zijn gebracht op de lasten.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet zijn verstrekt door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Lasten

Personeelslasten

Onder de personele lasten zijn opgenomen de lonen en salarissen van het personeel in dienst van het bevoegd gezag verminderd met ontvangen uitkeringen van Vervangingsfonds en uitkeringsinstanties. Tevens zijn onder deze noemer opgenomen de overige personele lasten.

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten worden berekend over de aanschaffingsprijs op basis van de onder materiële vaste activa vastgelegde criteria rekening houdend met de economische levensduur.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de kosten van huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten, die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs, worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Rentebaten en rentelasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente opbrengsten en -kosten en kosten van ontvangen leningen

Resultaat

Onder resultaat wordt verstaan het resultaat van het bevoegd gezag inclusief de financiële baten en lasten. Het resultaat is in de balans verwerkt conform de in de jaarrekening opgenomen resultaatbestemming.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord.

Ontvangen interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

De verkrijgingsprijs van de verworven materiële activa en financiële activa is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden.

Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december 2023

1 Activa

Vaste activa

Materiele vaste activa		Verkrijgings	Cum.afschr.	Boek	Investe-	Desinveste	Afschrij-	Boek
		prijs t/m	t/m	waarde	ringen	ringen	vingen	waarde
		2022	2022	31-dec-22	2023	2023	2023	31-dec-23
1.1.2.1	Gebouwen en verbouwingen	793.400	-231.679	561.721	0	0	-21.015	540.706
1.1.2.3.0	Meubilair	471.583	-208.930	262.653	35.881	0	-27.995	270.539
1.1.2.3.1	Inventaris en apparatuur	38.615	-23.588	15.027	0	0	-3.428	11.599
1.1.2.3.2	ICT	314.899	-249.789	65.110	19.167	0	-32.202	52.075
1.1.2.4.0	Duurzame leermiddelen	201.498	-159.162	42.336	16.547	0	-14.505	44.378
1.1.2.4.1	Overige materiële vaste activa	26.122	-9.146	16.976	0	0	-2.613	14.363
		<u>1.846.117</u>	<u>-882.294</u>	<u>963.823</u>	<u>71.595</u>	<u>0</u>	<u>-101.758</u>	<u>933.660</u>

Samenvatting materiele vaste activa en afschrijvingspercentages		Verkrijgings	Cum.afschr.	Boek	Afschrijvingspercentages	
		prijs t/m	t/m	waarde	%	%
		2023	2023	31-dec-23		
1.1.2.1	Gebouwen en verbouwingen	793.400	-252.694	540.706	2,50%	3,33%
1.1.2.3.0	Meubilair	507.464	-236.925	270.539	5,00%	6,67%
1.1.2.3.1	Inventaris en apparatuur	31.669	-20.070	11.599	6,67%	14,29%
1.1.2.3.2	ICT	328.612	-276.537	52.075	14,29%	20,00%
1.1.2.4.0	Duurzame leermiddelen	181.054	-136.676	44.378	12,50%	
1.1.2.4.1	Overige materiële vaste activa	26.122	-11.759	14.363	10,00%	
		<u>1.868.321</u>	<u>-934.661</u>	<u>933.660</u>		

In 2023 zijn de materiële vaste activa geheel beoordeeld. Niet meer aanwezige activa zijn afgeboekt en verwijderd uit de financiële administratie. De totale verkrijgingsprijs van deze activa bedroeg € 49.391.

Dit totaalbedrag kan worden uitgesplitst in de volgende categorieën:

Inventaris en apparatuur:	€ 6.946
ICT:	€ 5.454
Duurzame leermiddelen:	<u>€ 36.991</u>
	<u>€ 49.391</u>

Deze posten hadden geen boekwaarde meer.

		31-dec-23	31-dec-22
		in €	in €
1.2.2	Vorderingen		
1.2.2.3	Gemeenten	0	28.098
1.2.2.10	Overige vorderingen	19.563	6.252
1.2.2.15	Overlopende activa	67.051	60.579
		<u>86.614</u>	<u>94.929</u>
		Saldo	Ontvangen
		Besteed	Boeken tlv
		Overige	Saldo
	Verloopstaat gemeenten	31-dec-22	2023
		2023	2023
1.2.2.3.15	Gemeente subsidie inzake NPO	28.098	44.648
		16.550	0
		0	0
		<u>28.098</u>	<u>44.648</u>
		<u>16.550</u>	<u>0</u>
		<u>0</u>	<u>0</u>
		31-dec-23	31-dec-22
		in €	in €
1.2.2.10	Overige vorderingen (specificatie)		
1.2.2.10	Te vorderen inzake gezamenlijke huisvestingskosten	19.563	6.252
		<u>19.563</u>	<u>6.252</u>
		31-dec-23	31-dec-22
		in €	in €
1.2.2.15	Overlopende activa (specificatie)		
1.2.2.12	Vooruitbetaalde en/of vooruitgefactureerde posten	37.075	42.546
1.2.2.13	Verstreckte voorschotten	50	50
1.2.2.15	Overige overlopende activa	29.926	17.983
		<u>67.051</u>	<u>60.579</u>
		31-dec-23	31-dec-22
		in €	in €
1.2.4	Liquide middelen		
1.2.4.2	Banken	1.735.894	1.253.733
		<u>1.735.894</u>	<u>1.253.733</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het bestuur.

2 **Passiva**

		31-dec-23	31-dec-22
		in €	in €
2.1	Eigen vermogen		
2.1.1.1	Algemene reserve	1.282.079	971.558
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	510.556	497.191
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	99.628	99.559
		<u>1.892.263</u>	<u>1.568.308</u>

		Saldo	Bestemming	Overige	Saldo
		31-dec-22	resultaat	mutaties	31-dec-23
2.1	Eigen vermogen (specificatie en resultaatverwerking)				
2.1.1.1	Algemene reserve				
2.1.1.1.2	Algemene reserve	971.558	310.521	0	1.282.079
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)				
2.1.1.2.10	Reserve Vernieuwbouw	117.000	4.000	0	121.000
2.1.1.2.11	Reserve NPO	380.191	9.365	0	389.556
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)				
2.1.1.3.2	Reserve schoolactiviteiten	99.559	69	0	99.628
		<u>1.568.308</u>	<u>323.955</u>	<u>0</u>	<u>1.892.263</u>

		31-dec-23	31-dec-22
		in €	in €
2.2	Voorzieningen		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	59.276	57.165
2.2.3	Voorziening groot onderhoud	193.526	148.157
		<u>252.802</u>	<u>205.322</u>

		Saldo	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Rente	Saldo
		31-dec-22	2023	2023	2023	Mutatie*	31-dec-23
2.2.1.4	Voorziening jubilea personeel	57.165	4.928	-2.817	0	0	59.276
2.2.3.0	Voorziening onderhoud gebouwen	148.157	50.000	-4.631	0	0	193.526
		<u>205.322</u>	<u>54.928</u>	<u>-7.448</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>252.802</u>

* bij netto contante waarde

		Kortlopend	Kortlopend	Langlopend	Saldo
		deel < 1 jr	deel 1-5 jr	deel > 5 jr	31-dec-23
2.2.1.4	Voorziening jubilea personeel	10.921	20.099	28.256	59.276
2.2.3.0	Voorziening onderhoud gebouwen	553	182.197	10.776	193.526
		<u>11.474</u>	<u>202.296</u>	<u>39.032</u>	<u>252.802</u>

		31-dec-23	31-dec-22
		in €	in €
2.4	Kortlopende schulden		
2.4.6	Gemeenten	90.591	90.591
2.4.8	Crediteuren	38.667	16.241
2.4.9.1	Loonheffing en premies	199.538	186.252
2.4.9.2	Omzetbelasting	2.835	0
2.4.10	Pensioenpremies	57.047	52.377
2.4.12	Overige kortlopende schulden	7.667	934
2.4.19	Overlopende passiva	214.758	192.460
		<u>611.103</u>	<u>538.855</u>

		Saldo	Ontvangen	Besteed	Boeken tgv	Overige	Saldo
		31-dec-22	2023	2023	2023	2023	31-dec-23
2.4.6	Verloopstaat gemeenten						
2.4.6.4	Gemeente subsidie huisvesting (Bolwerk)	90.591	0	0	0	0	90.591
		<u>90.591</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>90.591</u>

Deze subsidie betreft de voor 't Bolwerk, onder voorwaarden, via de gemeente verkregen landelijke ventilatiesubsidie voor de nieuwbouw. De nieuwbouw is nog niet gestart, waardoor de subsidie niet is aangewend en er ook geen mutaties hebben plaatsgevonden.

		31-dec-23	31-dec-22
		in €	in €
2.4.12	Overige kortlopende schulden (specificatie)		
2.4.12.1	Schulden aan personeel	1.688	814
2.4.12.2	Diverse te betalen premies	5.979	120
		<u>7.667</u>	<u>934</u>

		31-dec-23	31-dec-22
		in €	in €
2.4.19	Overlopende passiva (specificatie)		
2.4.14	Ministerie van OCW (vooruitontvangen subsidie studieverlof)	0	5.775
2.4.16.0	Vooruitontvangen en/of vooruitgefactureerde posten	33.130	26.272
2.4.17	Rechten vakantiegeld en bindingstoelage	158.324	150.022
2.4.19.0	Overige overlopende passiva	23.304	10.391
		<u>214.758</u>	<u>192.460</u>

Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW

G1 Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

De activiteiten zijn ultimo verslagjaar
conform de subsidiebeschikking
geheel uitgevoerd en afgerond

<u>Omschrijving</u>	<u>Toewijzing</u>		<u>Onderhanden (*)/Ja (J)/Nee (N)</u>
	<u>Kenmerk</u>	<u>Datum</u>	
Subsidie lerarenbeurs	1277479	19-6-2022	Ja

G2 Er zijn geen G2-subsidies van toepassing.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Langlopende contracten

Bij Stg Protestants-Christelijk Basisonderwijs te Leiderdorp lopen de volgende meerjarige contracten:

<u>Partner</u>	<u>Onderwerp</u>	<u>Looptijd</u>	<u>Omvang per jaar incl. BTW Bijzonderheden</u>
			in €
Nationale Nederlanden	Ziekteverzuim	1 jaar vanaf 1-1-2024	82.400
Rufo Clean	Schoonmaak	23 maanden vanaf 1-2-2023	91.600
ASR	Arbeidsongeschiktheid	3 jaar vanaf 1-1-2022	23.000

Investeringsverplichtingen

Op 31-12-2023 bestaat een investeringsverplichting inzake ICT middelen voor een bedrag van € 22.184.

Toelichting op de staat van baten en lasten 2023

	Realisatie 2023 In €	Begroting 2023 In €	Realisatie 2022 In €	
Baten				
Rijksbijdragen OCW				
3.1.1.1.0	OCW lumpsum	5.114.718	4.852.471	3.182.847
3.1.1.1.0.1	OCW Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	221.958	221.970	465.708
3.1.1.1.3	OCW personeels en arbeidsmarktbeleid	0	0	873.651
3.1.1.1.5.1	OCW Professionalisering personeel en begeleiding	78.724	74.712	74.150
3.1.1.1.7	OCW materiële instandhouding	0	0	600.713
3.1.1.1.19	OCW overige subsidies	7.764	0	12.215
3.1.3.1	OCW bijdragen via samenwerkingsverbanden	209.627	149.142	171.092
		5.632.791	5.298.295	5.380.376
Overige overheidsbijdragen en subsidies				
3.2.2.2.2	Gemeente overige bijdragen	16.550	0	28.098
		16.550	0	28.098
Overige baten				
3.5.5	Ouderbijdragen	167.658	168.820	163.257
3.5.1	Verhuur	6.005	3.700	7.405
3.5.4	Sponsoring	3.667	0	823
3.5.10	Baten van derden	980	0	1.110
3.5.10.2	Overige baten	3.706	0	349
		182.016	172.520	172.944
Totaal baten				
		5.831.357	5.470.815	5.581.418

	Realisatie 2023 In €	Begroting 2023 In €	Realisatie 2022 In €	
Lasten				
<i>Loonkosten personeel</i>				
4.1.1.1	Loonkosten bestuur, directie en toezicht	376.737	451.065	427.624
4.1.1.2	Loonkosten onderwijzend personeel	3.339.008	3.243.756	3.214.448
4.1.1.3	Loonkosten onderwijsondersteunend personeel	573.125	486.760	542.825
4.1.1.4	Loonkosten vervangingen	56.734	75.000	31.181
4.1.1.5	Loonkosten overig	-9.467	0	13
		4.336.137	4.256.581	4.216.091
<i>Overige personele kosten</i>				
4.1.2.2.0	Inhuur personeel niet in loondienst	114.640	85.000	85.073
4.1.2.3.0	Scholing en opleiding personeel	37.875	40.000	55.424
4.1.2.3.1	Personeelsbijeenkomsten, overleg, beleid en zorg	11.620	11.000	6.140
4.1.2.3.2	Werving en selectie	0	2.500	0
4.1.2.3.3	Representatie, bijeenkomsten en consumpties	7.591	9.000	8.188
4.1.2.3.9	Overige personele kosten	125.824	95.700	104.145
4.1.2.1.11	Dotaties personele voorzieningen	4.928	0	8.799
4.1.2.1.12	Ottrekking/vrijval personele voorzieningen	-2.817	0	-2.617
		299.661	243.200	265.152
<i>Uitkeringen personeel en vervangers</i>				
4.1.3.3	Uitkeringen (-/-)	-103.591	0	-106.923
		-103.591	0	-106.923
	Personele lasten	4.532.207	4.499.781	4.374.320
<i>Specificatie personele lasten naar samenstelling</i>				
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	3.323.243	3.272.581	3.264.967
4.1.1.2	Sociale lasten	517.599	490.000	479.999
4.1.1.5	Pensioenlasten	495.295	494.000	471.125
	Totaal lonen en salarissen	4.336.137	4.256.581	4.216.091

In de pensioenlasten 2023 en 2022 zijn uitsluitend de werkgeverslasten opgenomen.

Bij de stichting waren in 2023 gemiddeld 51,82 FTE's werkzaam (2022:54,31 FTE's)

Onderverdeeld naar:	2023	2022
Directie	2,81	3,65
Onderwijzend personeel	38,89	39,72
Onderwijs ondersteunend personeel	10,12	10,94
	51,82	54,31

	Realisatie 2023 In €	Begroting 2023 In €	Realisatie 2022 In €
Investerings			
4.2.0.1	0	0	47.237
4.2.0.3	35.881	20.000	67.949
4.2.0.4	16.547	15.000	4.193
4.2.0.5	0	5.000	9.983
4.2.0.6	19.167	76.600	9.452
4.2.0.10	-71.595	-116.600	-138.814
	0	0	0
Afschrijvingen			
4.2.2.0	21.015	19.440	19.965
4.2.2.1	27.995	28.059	28.310
4.2.2.2	3.428	2.684	2.429
4.2.2.3	32.202	38.114	46.363
4.2.2.4	14.505	14.109	16.408
4.2.2.5	2.613	2.615	2.612
	101.758	105.021	116.087
Huisvestingslasten			
4.3.1.0	35.098	43.000	34.730
4.3.3.0	43.810	29.950	49.510
4.3.4.0	65.324	59.825	43.506
4.3.5.0	105.327	121.500	112.746
4.3.6.0	6.062	4.150	4.669
4.3.7.0	4.631	0	0
4.3.7.1	-4.631	0	0
4.3.7.2	50.000	60.000	46.649
4.3.8.0	-6.403	0	0
	299.218	318.425	291.810
Administratie, beheer en bestuur			
4.4.1.0	76.141	77.000	69.689
4.4.1.1	16.858	13.500	11.931
4.4.1.2	6.345	6.000	7.470
4.4.1.3	2.967	1.750	0
4.4.1.4	396	2.500	841
4.4.1.5	11.994	13.750	13.960
4.4.1.6	2.988	3.000	2.242
4.4.1.7	323	0	276
4.4.1.8	93.883	95.500	86.342
4.4.1.9	10.943	11.200	13.693
	222.838	224.200	206.444
Uitsplitsing accountantskosten			
4.4.1.1	16.858	13.500	11.931
	16.858	13.500	11.931

	Realisatie 2023 In €	Begroting 2023 In €	Realisatie 2022 In €
<i>Inventaris, apparatuur en leermiddelen</i>			
4.4.3.0	173.374	165.500	161.137
4.4.3.1	23.865	19.500	23.205
4.4.2.0	478	0	835
4.4.2.1	46.124	42.150	37.925
	243.841	227.150	223.102
<i>Overige lasten</i>			
4.4.5.3	38.527	48.500	48.320
4.4.5.4	61.792	72.057	66.195
4.4.5.1	8.126	8.088	8.208
4.4.5.21	103	0	105
	108.548	128.645	122.828
4.4	575.227	579.995	552.374
	Totaal lasten	5.508.410	5.503.222
			5.334.591
Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
6.1.1	1.008	0	-252
Financiële lasten			
6.2.1	0	0	-760
	1.008	0	-1.012
	Resultaat	323.955	-32.407
			245.815

(Voorstel) bestemming van het resultaat

Het exploitatieresultaat over het jaar 2023 bedraagt € 323.955 positief.

Het bestuur stelt voor om het exploitatieresultaat te bestemmen aan de onderstaande reserves.

Vooruitlopend op de vaststelling door het bestuur is dit voorstel reeds in de jaarrekening verwerkt.

	Stand 31-dec-22	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-dec-23
	€	€	€	€
Algemene reserve	971.558	310.521	0	1.282.079
Bestemmingsreserves publiek	497.191	13.365	0	510.556
Bestemmingsreserves privaat	99.559	69	0	99.628
	1.568.308	323.955	0	1.892.263

De reserves zijn in detail als volgt gemuteerd:

	Stand 31-dec-22	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-dec-23
	€	€	€	€
Algemene reserve	971.558	310.521	0	1.282.079
Reserve Vernieuwbouw	117.000	4.000	0	121.000
Reserve NPO	380.191	9.365	0	389.556
Reserve schoolactiviteiten	99.559	69	0	99.628
	1.568.308	323.955	0	1.892.263

Gebeurtenissen na balansdatum

Na afloop van het boekjaar 2023 hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die van belang zijn voor de beoordeling van de positie van de instelling.

Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Per 31 december 2023 zijn er financiële of organisatorische banden met de volgende rechtspersonen:

Naam	Juridische vorm	code activiteiten
Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden	Stichting	4
St. Kindcentrum Voorhof Leiderdorp	Stichting	4

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

Stg Protestants-Christelijk Basisonderwijs te Leiderdorp

WNT-verantwoording 2023

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen ingegaan. Per 1 januari 2016 is de maximale beloning afhankelijk van het aantal complexiteitspunten van de organisatie.

Deze verantwoording is opgesteld op basis van de op Stg Protestants-Christelijk Basisonderwijs te Leiderdorp van toepassing zijnde regelgeving het WNT maximum voor het onderwijs.

Het bezoldigingsmaximum in het boekjaar 2023 is € 148.000 Aantal punten 6

Het intern toezichthoudend orgaan heeft in haar vergadering van **13 februari 2023** ingestemd met deze WNT norm.

Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Totale baten 2021	4
Aantal leerlingen 2021	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	<u>6</u>

Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Voor elke hieronder vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post overige vorderingen.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2023						
Bedragen x € 1	R.B. Sarneel		A.M.H. van Vliet		B.S. Nagelkerke	
Funcctiegegevens	Bestuurder/gez. bevoegd		Bestuurder/gez. bevoegd		Bestuurder/gez. bevoegd	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-jan-23	31-dec-23	1-jan-23	31-dec-23	1-jan-23	31-dec-23
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		0,8		1,0	
Dienstbetrekking?	Ja		Ja		Ja	
Bezoldiging						
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	104.368		78.666		104.937	
Beloning betaalbaar op termijn	17.975		13.634		17.975	
Subtotaal	122.343		92.300		122.912	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	148.000		118.400		148.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t		N.v.t		N.v.t	
Bezoldiging	122.343		92.300		122.912	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	
Gegevens 2022						
Funcctiegegevens	Bestuurder/gez. bevoegd		Bestuurder/gez. bevoegd		Bestuurder/gez. bevoegd	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-aug-22	31-dec-22	1-aug-22	31-dec-22	1-aug-22	31-dec-22
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		0,8		1,0	
Dienstbetrekking?	Ja		Ja		Ja	
Bezoldiging						
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	38.452		29.519		38.188	
Beloning betaalbaar op termijn	5.968		4.778		5.936	
Totaal bezoldiging 2022	44.420		34.297		44.124	
Individueel WNT-maximum	53.655		42.924		53.655	

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder

Gegevens 2023

Naam topfunctionaris	Functie
Dhr. O Gennissen	Voorzitter Raad van Toezicht
Dhr. J. de Groot	lid Raad van Toezicht
Dhr. A. Pouwels	lid Raad van Toezicht
Mw P. Haringsma	lid Raad van Toezicht
Mw P. van Zijl	lid Raad van Toezicht (tot december 2023)

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

Niet van toepassing

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

Niet van toepassing

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Niet van toepassing

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer 41316
Naam instelling Stg Protestants-Christelijk Basisonderwijs te Leiderdorp
KvK-nummer 40445203

Adres Kastanjelaan 6, 2151 ND LEIDERDORP
Postadres Kastanjelaan 6, 2151 ND LEIDERDORP
Telefoon 071-5425503
E-mailadres administratie@pcboleiderdorp.nl
Website www.pcboleiderdorp.nl

Contactpersoon

Naam Corine de Wit
Adres Kastanjelaan 6, 2151 ND LEIDERDORP
Telefoon 071-5425503
E-mailadres c.dewit@oog.nl

BRIN-nummers 11LF PCBS W DE ZWIJGER
11LF01 REGENBOOG LEIDERDORP
11WQ PCBS KASTANJELAAN
13CL PCBS 'T BOLWERK

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

blz 1 acc verkl

blz 2 acc verkl

blz 3 acc verkl

blz 4 acc verkl

Ondertekening van de jaarrekening

Hierbij stellen wij de jaarrekening 2023 sluitend met een resultaat van € 323.955 vast.

Leiden, juni 2024

R.B. Sarneel
Bestuurder/gez. bevoegd

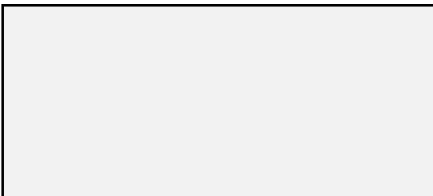
A.M.H. van Vliet
Bestuurder/gez. bevoegd

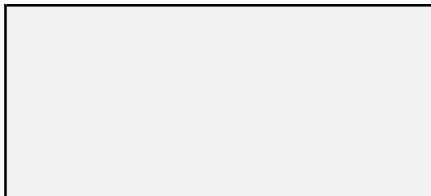
B.S. Nagelkerke
Bestuurder/gez. bevoegd

Hierbij keuren wij de jaarrekening 2023 sluitend met een resultaat van € 323.955 goed.

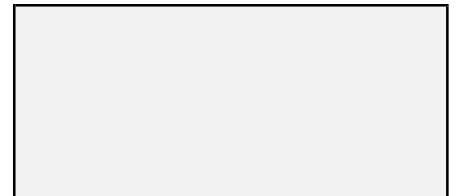
Leden, juni 2024

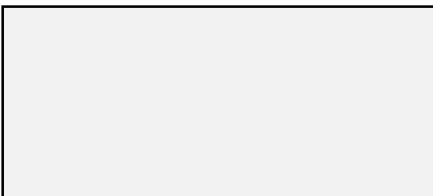
Dhr. O. Gennissen
Voorzitter Raad van Toezicht

Dhr. J. de Groot
Secretaris Raad van Toezicht

Dhr. A. Pouwels
Lid Raad van Toezicht

Mw. P Haringsma
Lid Raad van Toezicht